

Escola Bàrkeno - Memòria

Curs 2014 - 2015

Pas a
dos

INTRO DUC CIÓN

INTRODUCCIÓ

PAS A DOS ÉS EL NOM QUE DONEM AL PROJECTE TÀNDEM ENTRE L'ESCOLA BÀRKENO I EL MERCAT DE LES FLORS-GRANER en aquesta primera edició.

Li diem així agafant el terme dansístic “pas de deux” de referent, que vol dir un duet entre dos ballarins. Així, l'escola Bàrkeno i el Mercat de les Flors-Graner fan un duet educatiu i han dut a terme el primer any del projecte Tàndem durant el curs 2014-15.

TÀNDEM és un projecte en col·laboració entre la Fundació Catalunya – La Pedrera i Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

El Mercat de les Flors i el Graner fan tàndem amb l'Escola Bàrkeno, del barri de La Marina a la Zona Franca de Barcelona. Escoles Tàndem és un projecte educatiu innovador de la Fundació Catalunya La Pedrera en què centres educatius, a través del partenariat amb institucions de referència del país, treballen conjuntament amb l'objectiu de fomentar l'èxit educatiu. Aquest projecte es basa en l'especialització curricular d'aquests centres en una matèria singular (música, ciències, audiovisuals...). Amb una durada total de tres anys, el projecte Tàndem Escola Bàrkeno – Mercat de les Flors pretén crear un lloc ampli i sensible on el llenguatge de la dansa i les arts del moviment siguin vehicle alhora que matèria, i descoberta alhora que vivència.

El projecte Tàndem:

A les Escoles tàndem es concreta un projecte educatiu que gira a l'entorn d'una especialització en una matèria que vertebra el currículum de les escoles. L'especialització s'aconsegueix a través del partenariat de centres educatius amb institucions de referència, amb l'assessorament, seguiment i finançament de la Fundació i la col·laboració del departament d'Ensenyament.

Aquesta especialització pot variar segons la institució de referència que formi part del tàndem (música, ciències, matemàtiques, audiovisuals, etc.) i no comporta obviar les competències bàsiques que tot alumne ha d'adquirir. Al contrari, l'especialització vol ser un element clau per potenciar aquestes competències

www.escolestandem.cat

INTRODUCCIÓ

L'Escola i el seu equip:

L'Escola Bàrkeno del barri de la Marina de la Zona Franca és una escola d'Educació Infantil i Primària del Consorci d'Educació de Barcelona i és una Escola Tàndem especialitzada en dansa i moviment amb el Mercat de les Flors.

L'escola Bàrkeno és una escola d'Educació Infantil i Primària d'una sola línia amb un total de 200 alumnes, 20 mestres, 1 especialista de teatre i 1 especialista de plàstica.

<http://www.bcn.cat/barkeno/>"<http://www.bcn.cat/barkeno/>

A nivell organitzatiu s'ha constituït un **EQUIP TÀNDEM DE L'ESCOLA** amb el qual s'han fet reunions puntuals amb l'equip del Mercat de les Flors-Graner, en funció de l'activitat que s'havia de dur a terme.

L'equip Tàndem de l'escola Bàrkeno durant el curs 2014-15 ha estat:

Equip directiu: Isabel Castelló i Maria.

Educació Infantil: Àngels.

Coordinadora del Cicle Inicial: Laia.

Coordinador de Música: Marc.

Coordinador de Cicle Superior: Francesc.

Coordinadora del projectes educatius del Mercat/ Graner: Montserrat Ismael.

L' alumna en pràctiques de Pedagogia de la Dansa: Igone.

El consell de coreògrafs: Àngels Margarit, Claudi Bombardó i Graner.

El Mercat de les Flors i el seu equip:

El Mercat de les Flors és un espai motor i punt d'encontre de propostes per al foment de les arts de moviment, suport en la consolidació de companyies de qualitat i de públic per a la dansa i altres arts similars. Per aconseguir-ho treballa en xarxa amb diversos agents i altres equipaments nacionals, estatals i internacionals, tant públics com privats en l'àmbit de la cultura i el pensament contemporanis.

Des del Mercat/Graner es va valorar per al projecte PAS A DOS la presència d'un trio d'especialistes que ajudin als mestres i als alumnes a imaginar i crear universos diferents. Dos creadors a l'escola durant els tres anys que duri el projecte d'escoles Tàndem, Claudi Bombardó i Àngels Margarit que assessoraran i acompanyaran la composició coreogràfica. El tercer especialista estarà lligat a la figura del Graner com a centre de creació pròxim a l'escola i els seus residents. Aquest equip l'anomenarem Consell de Coreògrafs.

S'ha considerat important que hi hagués dos creadors que estiguessin a la recerca d'eines i d'estratègies al mateix nivell que els mestres, coneixent el projecte i l'escola des del principi i amb una durada de tres anys. El cas del tercer coreògraf es tracta d'una figura que és canviant en funció de les residències i assajos oberts del Graner i les necessitats concretes de l'escola.

INTRODUCCIÓ

Amb temps, dedicació sistemàtica, rigor pedagògic i mitjançant l'eix transversal que ofereix el Projecte Tàndem basat en la dansa i en el moviment l'escola Bàrkeno es proposa ser:

- **Una escola més oberta.** On existeixi major fluïdesa en la relació social i cognitiva de l'alumnat.
- **Una escola més activa.** On hi hagi espais, mobiliari i materials que facilitin un protagonisme més gran de l'alumnat.
- **Una escola més global.** On tinguem encara més coneixement transversal dels eixos que ens fonamenten.
- **Una escola més harmònica.** On puguem desenvolupar encara més una educació emocional que ens permeti viure de forma més saludable.

I per fer-ho, les línies de treball del primer any de "**PAS A DOS**" han estat:
Línies de treball curs 2014-15:

En aquest primer any de Projecte Tàndem s'han realitzat accions diverses que es poden resumir en aquestes línies de treball:

- 1. FORMACIÓ:** Una formació pràctica de dansa exclusiva per a tot el claustre de mestres.
- 2. DANSA A L'AULA:** Incorporació del treball de la dansa i el moviment en l'horari escolar.
- 3. ACCIONS DANSADES:** Accions i activitats dansades conduïdes pels propis mestres dins les celebracions de l'escola.

El desenvolupament d'aquestes línies de treball inicials ha permès:

- Entendre i descobrir el treball de la dansa a l'aula
- Impregnar l'essència del moviment a l'escola
- Incorporar el treball de la dansa i el moviment en horari escolar.
- Experimentar, revisar, compartir i replantejar metodologies i pràctiques a l'escola i a l'aula.

- Utilitzar la dansa com a eina i metodologia per aprendre.
- Veure la dansa com un llenguatge transversal a les altres assignatures.
- Compartir diferents metodologies de treball entre els mestres companys, amb altres coreògrafs i/o pedagogs de la dansa.
- Aplicar els aprenentatges que hem anat descobrint durant les formacions en el dia a dia de l'escola i l'aula.
- Incorporar paulatinament accions dansades dins les celebracions i/o esdeveniments de l'escola.

1. FORMACIÓ A LLARG TERMINI

La formació és l'eix vertebrador de tot el projecte. És necessari tenir una formació continuada per descobrir juntament amb els nens que significa ballar, expressar-se i pensar amb la dansa. Utilitzar la dansa com a eina i metodologia per aprendre. Veure la dansa com un llenguatge transversal a les altres assignatures. La dansa com a vehicle per transmetre i expressar emocions, com a art i llenguatge de les emocions.

Des del Mercat de les Flors s'ha considerat la formació com a espai de trobada i diàleg amb l'escola Bàrkeno per anar construint, conjuntament, un ensenyament de la dansa i del moviment respectuós amb l'essència del Projecte educatiu de l'escola.

Els recursos del Mercat de les Flors/Graner que s'han posat a la disposició de l'escola són:

- Formació pràctica de dansa des del juliol de 2014 fins al maig de 2015, amb dues modalitats: una setmana intensiva al mes de juliol i durant tot el curs escolar un dijous al mes.

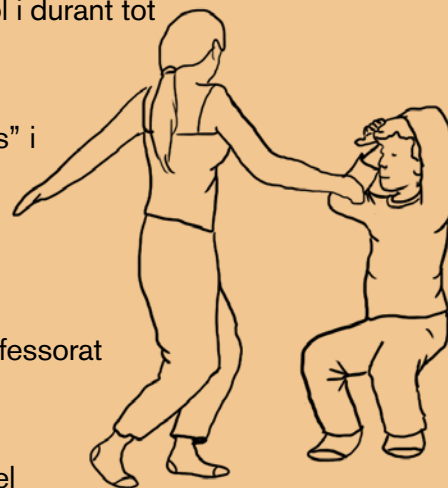
- Assistència als espectacles: Festival "El més petit de tots" i Cicle Dan Dan Dansa.

- Treball de la Maleta Dan Dan Dansa per nivells i aula.

- Assistència com a convidats al Curs de formació al professorat del Dan Dan Dansa del Mercat.

- Assessorament per part del departament de producció del Mercat de les Flors de cara a la rehabilitació integral del teatre de l'escola, pendent des de fa anys.

- Coneixement de coreògrafs per descobrir com entenen ells el procés creatiu (Claudi Bombardó, Vero Cendoya).

Des de l'Escola Bàrkeno han compartit la modalitat de formació proposada pel Mercat de les Flors. En tot moment han pogut ajustar plantejaments pedagògics i dinàmiques curriculars existents al centre amb un esperit obert i dinàmic.

FORMACIÓ A LLARG TERMINI

Les formacions intenses conjuntes es van fer al Graner un dissabte al matí trimestralment. Es proposava plantejar fonamentalment:

- Debatre i descobrir com buscar i dissenyar els recursos més adequats.
- Compartir diferents metodologies de treball entre els mestres companys, amb altres coreògrafs i/o pedagogs de la dansa.
- Aprendre del procés creatiu dels creadors vinculats als projectes del Mercat de les Flors i del Graner.
- Dialogar i compartir metodologies amb altres mestres d'altres escoles que contemplen la dansa dins el seu currículum escolar.
- Compartir allò que hem anat veient durant els assessoraments.

Els assessoraments específics als grup-classe es van fer a l'escola. En principi la proposta contemplava la presència setmanal de la Montserrat Ismael (Educació Primària) i la presència quinzenal de Gemma Palet (Educació Infantil).

Des de l'escola entenen que és una formació especialitzada que pot donar major resposta a les necessitats dels mestres i dels alumnes, amb la creència que pot permetre una major coordinació i interrelació tant entre l'alumnat com entre els mestres.

Objectius generals:

- Descobrir i motivar al claustre de mestres "perquè introdueixin la dansa a cada una de les aules.

És important que els propis mestres de l'escola siguin els primers interessats i motivats per introduir la dansa a l'aula, cadascun amb recursos adients i en consonància amb els infants de l'aula. Per aconseguir-ho cal formar l'equip de mestres abans de l'inici del curs i durant tot el curs.

- Pensar i fer nous materials i recursos per introduir la dansa en la quotidianitat de l'escola.

A part dels materials que el propi Mercat de les Flors i la pròpia escola poden aportar cal repensar els materials ja existents i crear-ne de nous per al projecte i per facilitar la presència de la dansa a l'aula.

-Reflexionar, trobar i utilitzar les eines i els materials per poder explicar a tota la comunitat educativa el projecte Tàndem.

El projecte Tàndem és un projecte que és un referent per a tota la comunitat educativa i que pot nodrir altres contextos amb els continguts i amb l'experiència de l'escola Bàrkeno.

- Familiaritzar-se en un nou llenguatge a fi de transformar i mirar l'escola des d'una altra perspectiva sense perdre la identitat de l'escola.

El fet de dur a terme el projecte Tàndem no ha d'imposar una altra manera de fer de l'escola i no ha de suposar en cap cas una pèrdua d'identitat de l'escola. Per això és important adaptar els continguts, les idees i el propi projecte a la dinàmica de l'escola, per introduir-hi la dansa amb coherència i amb la perspectiva adequada a l'ideari de l'escola.

Des del Mercat de les Flors s'ha considerat la formació com un espai de trobada i diàleg entre l'escola Bàrkeno i el Mercat de les Flors. Per una banda per construir paral·lelament un ensenyament de la dansa coherent amb les línies de treball de l'escola i d'altra banda per potenciar i proposar el treball del moviment a l'aula.

FORMACIÓ A LLARG TERMINI

Els recursos del Mercat de les Flors/Graner que s'han posat a la disposició de l'escola són:

-Formació intensiva durant el mes de juliol de 2014.

Era important establir un primer contacte amb la dansa i el moviment i amb la formació d'aquesta abans de l'inici del curs, per tant abans de les vacances, de manera que al setembre ja s'iniciés el projecte amb cert coneixement i amb un pla de treball clar.

-Curs de formació amb tot el claustre de mestres, un dijous al mes.

És molt important en un projecte de formació la continuïtat, per anar avançant i per anar repensant contínuament el contingut perquè sigui més profitós al claustre de mestres i per tant als infants de l'aula.

Assistència als espectacles: Festival "El més petit de tots" i Cicle Dan Dan Dansa

Les sortides a veure espectacles d'una banda serveixen als mestres i als infants per tenir més referents i experiències vinculades a la dansa i per altra banda s'estableix una relació de reciprocitat entre l'espai de l'escola i l'espai del Mercat de les Flors-Graner.

-Treball de la Maleta Dan Dan Dansa per nivells i aula.

Partim de la base d'uns materials ja existents i amb recorregut com ara la Maleta Dan Dan Dansa, que ofereix eines i materials per treballar el moviment a l'aula.

-Assistència com a convidats al Curs de formació al professorat del Dan Dan Dansa del Mercat.

La formació ha estat continuada i amb seguiment a l'escola (un dijous al mes) i per altra banda hem obert la possibilitat de veure altres recursos i altres maneres d'aproximar-se a la formació amb el curs Dan Dan Dansa. D'aquesta manera també el grup de mestres de l'escola Bàrkeno podien compartir la seva experiència i contrastar la seva tasca amb la d'altres mestres que assistien al Curs.

-Ajuda i assessorament per part del departament de producció del Mercat de les Flors per la millora del teatre de l'escola.

A l'hora d'establir una relació de confiança i de recolzament real no només pel que fa a les accions i activitats estrictament plantejades dins el projecte Tàndem, l'escola ha pogut beneficiar-se del coneixement tècnic que el Mercat de les Flors té en l'àmbit de l'arquitectura escènica per rebre assessorament sobre una possible millora del teatre de l'escola.

-Entendre com ensenyar un procés creatiu de la mà dels coreògrafs: Claudi Bombardó i Vero Cendoya.

En el punt quart de les línies de treball establíem una relació de l'escola amb els processos creatius i molt especialment amb projectes de dansa contemporanis i vinculats al Graner, per veure diferents llenguatges artístics i també per endinsar-se i descobrir com és un procés creatiu i no només un espectacle final.

An illustration of two children in dance poses. The child on the left is a boy with short dark hair, wearing a red long-sleeved shirt and light-colored pants, in a classic ballet stance with feet together and arms raised. The child on the right is a girl with a ponytail, wearing a blue long-sleeved shirt and red pants, in a similar pose. The background is a solid light red color.

2. INCORPORACIÓ DE LA DANSA I EL MOVIMENT EN L' HORARI ESCOLAR

Durant el curs 2014-15 cada classe i cada cicle de l'escola Bàrkeno ha organitzat les sessions de dansa i moviment segons les necessitats del propi grup. Tanmateix, en la planificació dels horaris generals vàrem acordar dedicar un temps i un espai determinat perquè no fos massa difós. El coneixement del cos i la consciència corporal han estat dos eixos que han articulat el rere fons de la diversa tipologia d'activitats realitzades, sempre en conseqüència a les edats dels grups.

A Educació Infantil la dansa s'ha integrat en el dia a dia de l'aula amb activitats globals, pràctiques i curtes que s'adapten al moment i a l'estat emocional en el què es troba cada grup. Es proposen també sessions específiques que es desenvolupen al gimnàs o al teatre, com tallers intercicle on es barregen els grups de P3, P4 i P5.

Al Cicle Inicial s'ha concretat en: activitats breus a l'aula intercalades dins les tasques curriculars amb accions específiques que permeten canvis en les rutines, en els hàbits i, en definitiva en les actituds. També en un treball de dansa dins un horari reservat al gimnàs inspirat en la maleta Dan dan dansa, les formacions rebudes i la reflexió permanent.

Al Cicle Mitjà en la franja horària establerta, al gimnàs, s'ha focalitzat el treball amb molts recursos de la maleta Dan dan Dansa així com també altres activitats de les formacions. S'ha fet diversitat d'agrupament amb la finalitat d'interrelacionar l'alumnat del cicle. S'han portat a terme sessions programades amb un protocol i una dinàmica molt pensada.

INCORPORACIÓ DE LA DANSA I EL MOVIMENT EN L' HORARI ESCOLAR

Al Cicle Superior és una continuació i ampliació del taller de dansa tradicional que es va iniciar l'any passat amb els tutors de 5è, 6è i l'especialista de música. En una franja horària establerta al gimnàs utilitzant com a recurs la maleta Dan Dan Dansa i les formacions rebudes.

Els punts de partida i les estratègies d'aquesta incorporació de la dansa i el moviment en l'horari escolar, per cicles i en consonància amb les necessitats de cada grup han estat:

- Difusió i visibilització de les activitats de moviment/dansa en l'edifici de l'escola.
- Treball a partir de frases cèlebres de coreògrafs que formen part de la història de la dansa.
- Utilització de les classes de dansa per trobar la cohesió com a escola, barrejant cursos i edats, per tal de fer nous amics.
- Veure el gimnàs com l'espai de dansa i reflectir-ho en l'horari setmanal. Una vegada a la setmana tots els nens tenen, com a mínim, la seva sessió exclusiva de dansa amb estructura diferent en funció del cicle educatiu. Però tots consideren important reservar uns minuts abans de finalitzar la sessió perquè l'alumne valori i expressi amb paraules tot allò que l'ha commogut.

A continuació adjuntem un recull d'experiències de dansa i moviment a l'aula a t'all d'exemple del que acabem d'explicar:

RECALL D'EXPERIÈNCIES DE DANSA I MOVIMENT A L'ESCOLA BÀRKENO DURANT EL CURS 2014-2015 – PAS A DOS.

Des de l'inici de curs vàrem preveure unes franges horàries i uns espais específics per poder treballar amb l'alumnat en diverses modalitats d'agrupaments: grup-classe, cicle, intercicle, etapa, escola...

El criteri establert a l'hora de dur a terme les experiències és respectar la diversitat de cada cicle en relació als alumnes i als mestres que els formen. Cada cicle s'ha organitzat i ha programat de la següent manera:

Educació Infantil. Està integrat en el dia a dia de l'aula amb activitats pràctiques i curtes que s'adapten al moment psicològic i a l'estat emocional en el que es troba cada grup. També hem proposat tant sessions específiques que es desenvolupen al gimnàs o al teatre, com tallers intercicle on es barregen els grups de P3, P4 i P5.

Cicle Inicial. Es treballa bàsicament en tres àmbits:

- Activitats breus a l'aula intercalades dins les tasques curriculars en diferents formats com percussió, relaxació, moviment, entre d'altres.
- Accions específiques amb una durada i un contingut programat, que tenen lloc al gimnàs en una franja horària establerta. Algunes són les activitats didàctiques de la maleta, adaptades a les necessitats del grup o noves activitats dissenyades recollint propostes dels mateixos alumnes.
- Introducció de canvis en les rutines i en els hàbits dins l'aula, habilitant espais i dotant-los de material que els permetin noves dinàmiques expressives i posturals.

INCORPORACIÓ DE LA DANSA I EL MOVIMENT EN L' HORARI ESCOLAR

Cicle Mitjà. El desenvolupament es fa a partir d'activitats de la maleta i de les activitats de formació que hem fet fins ara, en una franja horària establerta, al gimnàs de l'escola. Les sessions es porten a terme amb grups de 10 alumnes de 3r i 4t i estan dissenyades seguint una estructura concreta:

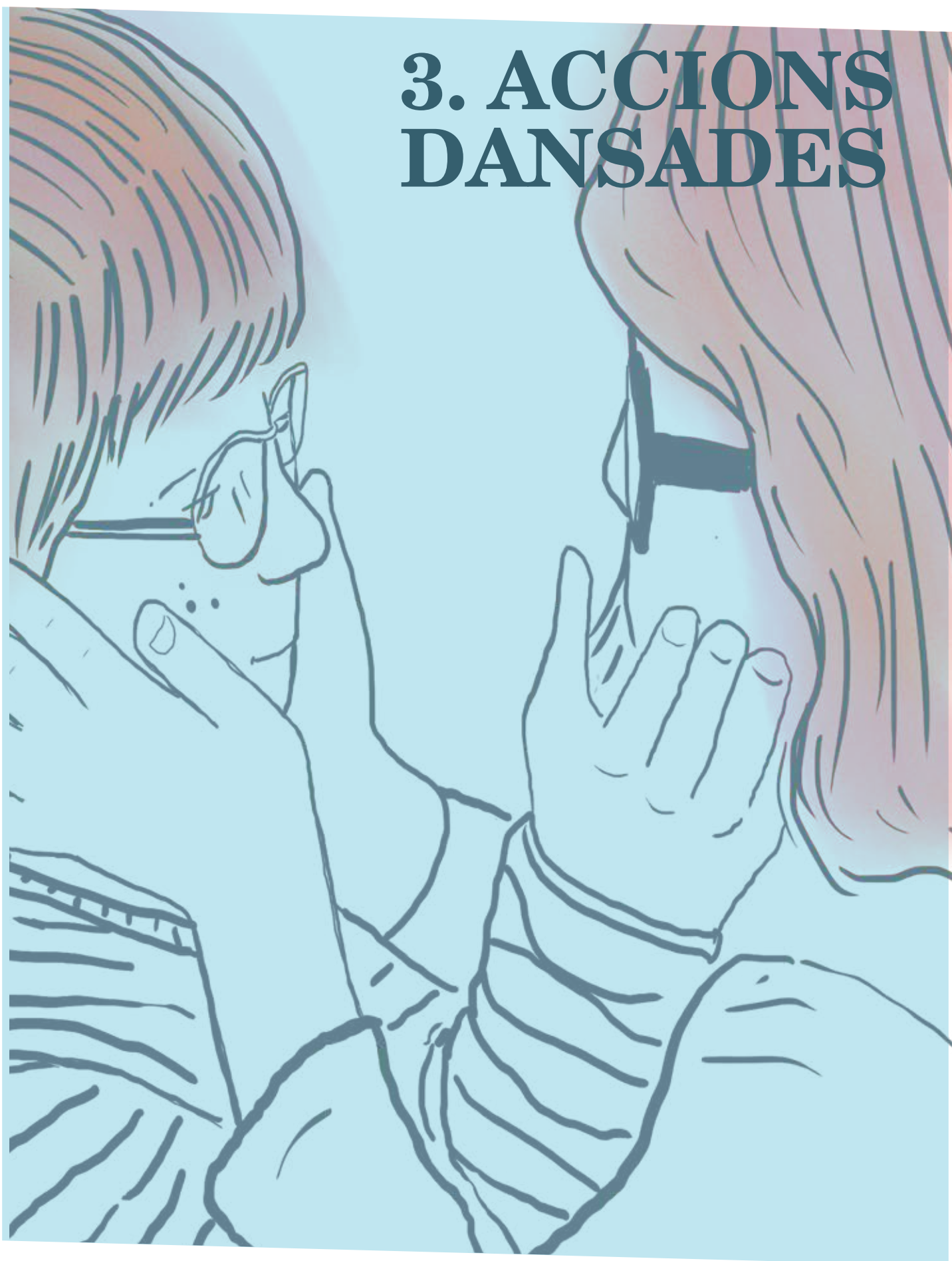
- Iniciació i escalfament/ tornada a la calma i reflexió. Segueixen el mateix patró d'acció, incorporant en cada sessió algun petit canvi pel que fa a activitats de respiració o consciència corporal.
- Dins d'aquestes fases es fa un treball d'iniciació a la consciència emocional, connectant i identificant quina emoció sentim quan comencem i acabem la sessió, treballant d'aquesta manera la mirada interior.
- Cos principal. Aquesta és la part que canvia en cada sessió, on es desenvolupen les activitats principals per l'assoliment dels objectius.

Cicle Superior. És la continuació del Taller de Dansa Tradicional que es va iniciar el curs passat. Les sessions es porten a terme amb els alumnes de 5è i 6è, amb els tutors i el mestres d'educació musical de l'escola, en una franja horària establerta, al gimnàs. Les sessions segueixen una estructura concreta d'iniciació, cos principal i tornada a la calma. Es fan a partir d'activitat de la maleta i de les sessions de formació de dansa i moviment.

Al final d'aquesta memòria trobareu annexat un document on s'especifiquen i es detallen les activitats en horari escolar vinculades a la dansa durant el curs 14/15, recollides pels propis mestres de l'escola.

3. ACCIONS DANSADES

Les **“accions dansades”** són activitats que fan participar de la dansa i del moviment a l'escola a nivell conjunt. Algunes s'han dut a terme a l'escola mateix i d'altres han suposat desplaçaments, en aquest cas al Mercat de les Flors, company de projecte **“PAS A DOS”** amb l'escola Bàrkeno:

• **PARTICIPACIÓ AL FESTIVAL “EL MÉS PETIT DE TOTS”**

Una bona manera de conèixer el teu company de PAS DE DOS és visitant-lo a casa seva i de pas gaudir i participar en espectacles de dansa adreçats als infants dins la programació del festival **“El més petit de tots”** del Mercat de les Flors-Graner. Els alumnes de l'escola Bàrkeno van compartir i experimentar amb els ballarins de l'espectacle **KLEUR**, amb les seves eines coreogràfiques i a través de la pintura. També vam participar de l'espectacle **LITTLE NIGHT**.

Els alumnes de p.3 van participar de l'experiència artística **MEVA TEVA** al Graner. Una dansa on el propi alumne és el protagonista de la dansa i la ballarina va proposant moviments i convidant als infants aprofitant les teles del seu vestit.

• **DESCOBRIM EL TREBALL DE LA COMPANYIA ARACALADANZA**

Visita als espectacles de la companyia **ARACALADANZA** especialitzada en projectes per a un públic familiar, en concret els nens i nenes d'Educació Primària hi van assistir.

ACCIONS DANSADES

- **SEGUIMENT DEL PROCÉS “LA PARTIDA” DE VERO CENDOYA, RESIDENT DEL GRANER.**

Es va tractar de presenciar tant un assaig obert de creació d'una obra coreogràfica com de l'espectacle final, amb l'objectiu d'apreciar les diferències existents en un procés de creació. Durant un mes la Companyia de la Vero Cendoya va fer un treball de residència al pati de la mateixa escola per compondre l'espectacle La Partida, inaugurat a les festes del barri de la Marina i al Festival de Tàrraga.

Dins el calendari escolar aprofitem les festes i/o els esdeveniments per incloure el treball de la dansa:

- **NO-VIOLÈNCIA**

Acció dansada al pati en motiu del dia de la No-Violència després d'un treball de recerca i debat a l'aula.

VIOLENCIA NO!!

• INCORPORACIÓ DEL MOVIMENT I LA DANSA A LA CLASSE DE TEATRE

Els alumnes de 5è de l'escola Barkeno duen a terme classes de teatre i amb l'assessorament de la Montserrat Ismael es va voler incorporar la dansa i el moviment com una eina més dins el taller de teatre, obrint noves vies de creació i experimentació que combinessin text i cos o només cos per expressar el que necessiti l'escena en qüestió que estiguem treballant al taller de teatre.

• EL BOLERO DE RAVEL

Es va tractar de vivenciar una experiència coreogràfica dins la Setmana Cultural de l'escola a partir de l'obra del Bolero de Ravel. Vam conèixer el procés creatiu de la mà del coreògraf Claudi Bombardó (del consell de coreògrafs del projecte) dins la formació per mestres i després els mestres van compartir i ensenyar als nens de l'escola una experiència coreogràfica dins la setmana cultural de l'escola (amb el Bolero de Ravel (amb la participació de tot l'alumnat de l'escola).

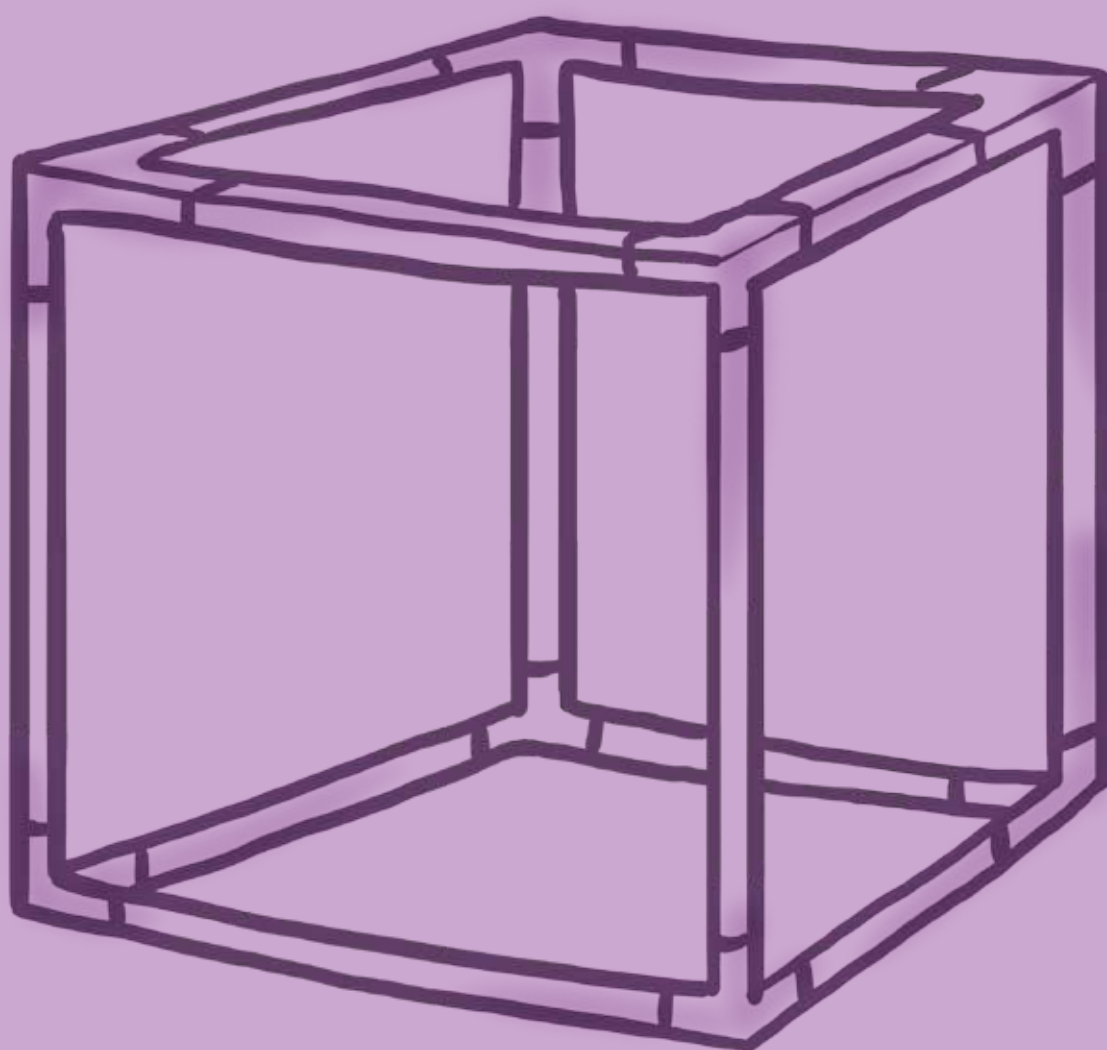
• COREOGRAFIA DE COMIAT

L'acció va consistir a rellegir i tornar a crear una coreografia amb tota l'escola a partir de les consignes treballades amb el Claudi Bombardó, liderat per cada tutor amb l'ajuda de l'especialista de música. Aquesta coreografia va ser el regal de comiat per als nois 6è.

En paral·lel, els nois i noies de 6è han creat la seva coreografia per acomiadar-se, amb les consignes treballades durant el primer any de **"Pas a dos"**

4. EL CUB

A partir de la necessitat dels nens de 5è per entendre què vol dir i com es materialitza el metre cúbic, el seu mestre Francesc Ripoll comença a dissenyar un cub gegant que es munta i es desmunta a partir de diferents cubs.

Una estructura gegant que pretén estar present a tota l'escola de diferents formes essent un connector de diferents matèries, també amb la dansa. Un cub desmuntable per introduir i treballar el metre cúbic a tots els cursos i a totes les matèries, no només a teatre o dansa, sinó també a matemàtiques i altres assignatures.

5. DIFUSIÓ - VISUALITZACIÓ

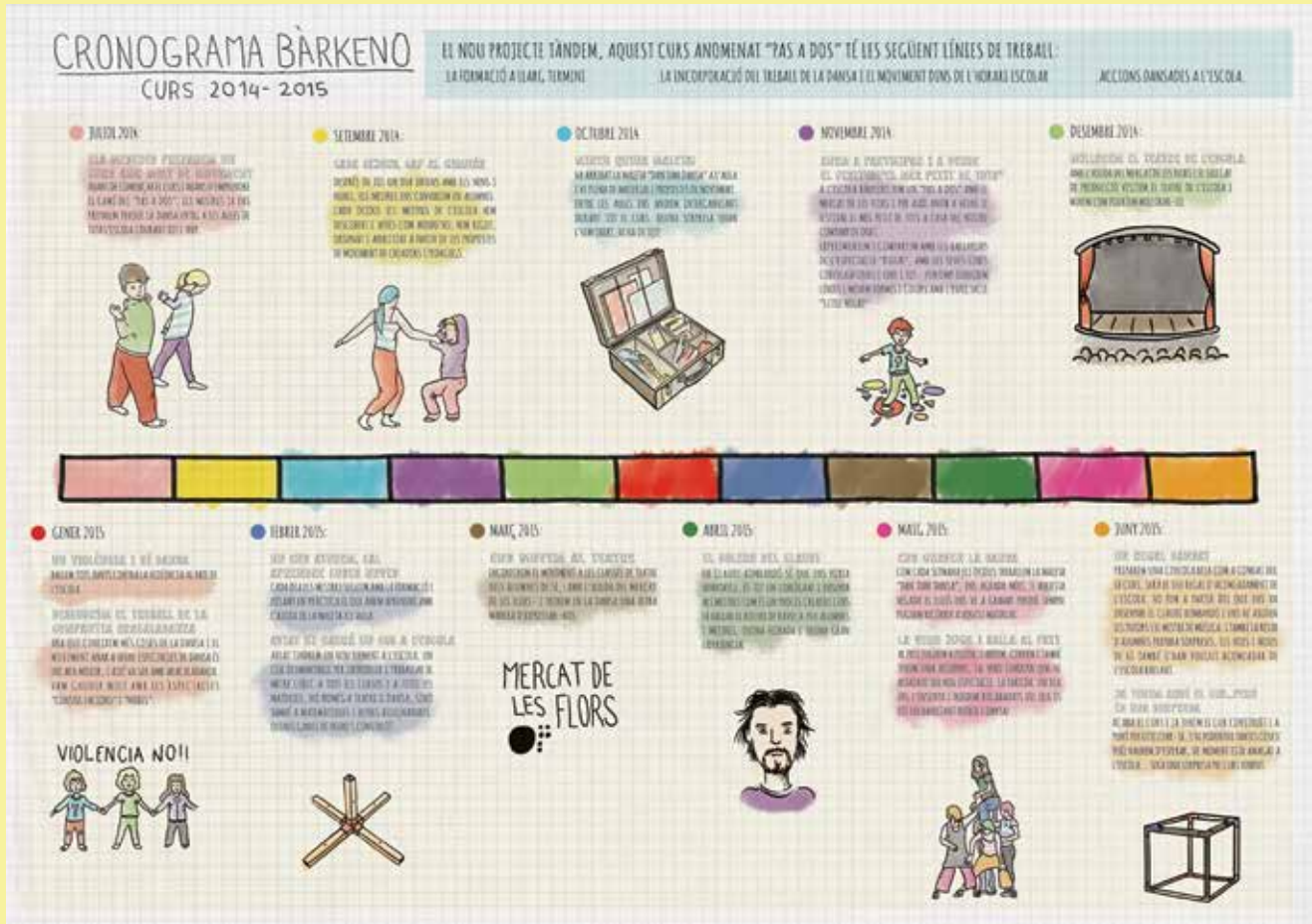

Estratègies de visibilització i difusió de la dansa i el moviment dins mateix de l'edifici de l'escola i del projecte en la seva globalitat.

- Difusió i visualització d'algunes activitats de moviment/dansa en diversos espais de les aules i de l'escola: racons, vestíbuls...
- Treball a partir de frases cèlebres de coreògrafs que formen part de la història de la dansa. Aquest treball permet reflexió i debat.
- Informació del Projecte Tàndem (Escola Bàrkeno/Mercat de les Flors) als representants de l'AMPA (Associació de mares i pares d'alumnes) i al Consell Escolar de l'escola.
- Explicació del Projecte Tàndem (Escola Bàrkeno/Mercat de les Flors) a totes les reunions pedagògiques de famílies del primer trimestre escolar.
- Explicació del Projecte Tàndem (Escola Bàrkeno/Mercat de les Flors) a les famílies noves que assistiren a les Jornades de Portes obertes (febrer-març)
- Definició del Projecte Tàndem (Escola Bàrkeno/Mercat de les Flors) dins la pàgina web de l'escola HYPERLINK "<http://www.bcn.es/barkeno>"
- Enviament de textos i imatges per fer difusió tant al Consorci, com a Catalunya La Pedrera, com al Mercat de les Flors d'algunes activitats.

DIFUSIÓ - VISUALITZACIÓ

Cronograma 2014-2015

Banderoles 2014-2015

Pas

a

dos

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

Bàr

ke

no

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

Escola Tècnica de un projecte innovador de Recerca i Desenvolupament a l'Àrea de la Polímer amb la col·laboració del Departament d'Educació.

6. LÍNIES DE TREBALL DEL SEGON ANY - VALORACIÓ

Línies de treball del segon any

• **Treballar de forma sistemàtica amb un consell de coreògrafs**, bàsicament en Claudi Bombardó i l'Àngels Margarit. . Cadascun d'ells treballarà amb un grup-classe durant l'any per tal d'anar creant i compartint una coreografia, que juntament amb els mestres de referència es mostrarà com a festa de final de curs.

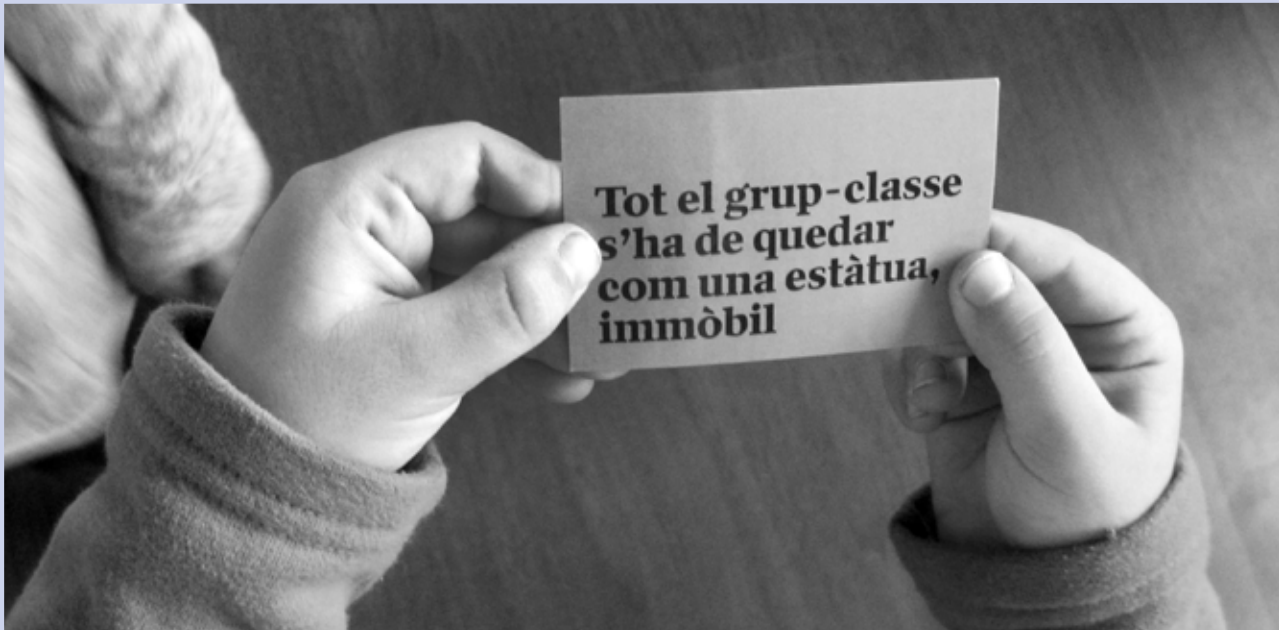
A part d'aquests dos coreògrafs que vetllaran per un treball continuat també valorem la importància d'aprofitar els creadors residents que vagin passant pel Graner.

• **Conèixer el funcionament dels projectes que es generen al Graner**. El Graner com a centre de creació atén i dona suport a molts creadors, tenint present el seu vincle amb l'escola Bàrkeno, volem crear intercanvis entre els artistes residents i l'escola. Es buscarà que el creador tingui un treball interessant per l'escola i per al grup-classe per tal que després la mestra pugui treure també altres maneres d'introduir la dansa a l'aula.

Les accions per aquest trimestre escolar són les següents:

- Compartir, gaudir i presenciar les programacions del Mercat de les Flors i del Graner:
- Assistència als espectacles educatius de la programació del Mercat de les Flors: "Festival El més petit de Tots" per nens i nenes d'Educació Infantil i cicle Dan Dan Dansa per a nens i nenes de d'Educació Primària.
- Acció ballada i representada al Graner per la comunitat femenina de l'escola: mares, àvies i besàvies amb la creadora Mª Antonia Oliver, "Las Muchas".
- Participació als tallers intergeneracionals del Graner
- Pràctica amb dos creadors que formen part del Festival Salmon.
- Conèixer el projecte del Graner de la mà de diferents creadors.
- Observar i experimentar el procés creatiu de l'espectacle Tarannà de la coreògrafa Maria Campos (espectacle programat al Mercat de les Flors al mes de gener)

LÍNIES DE TREBALL DEL SEGON ANY - VALORACIÓ.

- Pel que fa al “El més petit de tots” compartirem un taller intergeneracional en diumenge, exclusiu per les famílies de la Bàrkeno, dirigit per una coreògrafa.
- Pel que fa al “Salmon” ens agradaria que els grups més grans de l'escola poguessin participar d'una acció pròpia dels creadors que formen part d'aquest Festival.
- Cicle Mitjà: treball sobre el menjar com una acció política.
- Cicle Superior: acció sonora guiada pels artistes Iñaki i Carme.
- Paral·lelament es podria fer treball de llengua sobre com els nens i nenes de l'escola Bàrkeno busquen, redacten i pensen amb accions de comunicació concretes per la difusió del Festival.
- Observar i experimentar el procés creatiu de l'espectacle Taranà de la coreògrafa Maria Campos (espectacle programat al Mercat de Flors al mes de gener)
- I per a aquelles famílies més interessades, durant 4 dies de les vacances de Nadal hi ha les Estades Artístiques al Graner. Uns tallers creatius basats amb el llenguatge de la dansa, per nens i nenes (Dansa creativa) i per famílies (taller intergeneracionals)

- **Introduir l'essència del projecte dansa/moviment a nivell curricular de forma competencial.**

Per una banda s'aprofitarà el treball de les assignatures comunes i transversals a tots els cursos per introduir el treball de la dansa en el seu currículum, és el cas de la música i l'educació física per començar. Aquest curs s'analitzarà concretament com introduir i fer un treball més transversal de la dansa amb la plàstica i el teatre. Tot amb un diàleg constant amb la tutora per compartir metodologies. Al mateix temps s'escolliran els temes o unitats didàctiques amb les quals es pugui crear relacions entre la dansa i l'assignatura vinculada.

Pel que fa a la dansa en concret, se seguirà prenent com a referent la maleta pedagògica del Dan Dan Dansa. Aquest any amb un treball més exhaustiu dels blocs de la maleta.

Es proposa treballar i repartir per cursos els blocs de la maleta, per poder trobar una metodologia personal i adequada per focalitzar la mirada. Per exemple: 3r i 4t curs treballarà durant el primer trimestre "El cos" com a tema principal i durant el 2on trimestre "L'espai". D'aquesta manera l'objectiu de treball serà més clar i cada tutora podrà dissenyar els seus propis recursos. Cada trimestre el bloc canviarà però això no vol dir que quedin exclosos els altres temes, sinó que obrirà altres fronts sempre amb un context concret. Cal tenir en compte que amb el treball de la dansa tots aquests blocs estan entrellaçats i per tant sempre es treballen com un tot.

LÍNIES DE TREBALL DEL SEGON ANY - VALORACIÓ.

Es contempla la possibilitat que en algunes de les sessions hi hagi la presència de la pedagoga del Mercat de les Flors-Graner per tal de construir juntament amb la mestra i el grup-classe un assessorament i formació personalitzada.

L'any vinent caldrà introduir un element nou i transversal a tots els cursos, un cub de cubs de m3. S'estructurarà una presentació d'aquest element de tal forma que tots els alumnes i mestres puguin pensar quina utilitat donar-li ja sigui només escènica o per alguna matèria en concret, com les matemàtiques.

Al mateix temps es valora positivament anar a veure espectacles de dansa al Mercat de les Flors i el Graner per ajudar i fomentar un criteri propi, per saber llegir la dansa.

També s'ha valorat positivament introduir una visita a l'Institut del Teatre per grup-classe. D'aquesta manera podran veure i valorar com treballen els futurs ballarins en cadascuna de les tècniques de dansa: el clàssic, el contemporani i l'espanyol. Cada tutor/a buscarà una unitat didàctica amb la què ho pugui relacionar per tal d'introduir i planificar aquesta sortida dins d'una matèria en concret.

Reservarem dins l'horari setmanal una hora o dues de dansa en funció del curs que tindrà lloc, preferentment, al gimnàs de l'escola. Serà un espai compartit intercicle en el qual a part dels dos tutors hi hauran l'especialista de música o l'especialista d'educació física. A més intentarem incloure l'especialista d'anglès, de castellà o d'educació especial. D'aquesta manera es comença a teixir un desig i un treball transversal amb altres assignatures.

LÍNIES DE TREBALL DEL SEGON ANY - VALORACIÓ.

En aquesta mateixa franja horària, una vegada al mes vindrà un coreògraf per tal de fer un treball continuat i inspirat més concretament en el procés creatiu.

A part d'aquesta hora reservada, cada tutor/a continuarà amb la tasca de pensar, provar i imaginar com treballar la dansa dins les rutines de la classe, per exemple, en relació als hàbits. D'aquesta manera es podrà començar a pensar o a preguntar en les rutines generals de tota l'escola: el timbre del pati, el respecte del cos al pati, la convivència de tots els cossos etc.

Temps de valoracions i de nous reptes que anirem desfilant segons el procés que ens porti més avantatges per als objectius generals del Projecte.

En aquest segon any l'AMPA ha de tenir un paper també protagonista. Durant el primer trimestre escolar es plantejarà un treball amb les besàvies de l'escola i una creadora resident al Graner, Mª Antònia Oliver. Serà un procés creatiu compartit entre les mares, àvies, besàvies i la creadora que acabarà amb una peça escènica, Las Muchas, que s'ensenyarà al propi espai del Graner i en la que es convidarà a tota la comunitat escolar. Paral·lelament, com totes les accions "escèniques" que es duren a terme a l'escola, s'organitzaran xerrades amb la coreògrafa i les besàvies-ballarines amb diferents grups-classe.

Mercat de les Flors i Escola Bàrkeno seguiríem coordinant-nos mensualment (a més a més de trucades i correus). Com en aquest darrer curs l'equip de l'escola està format per cinc membres representants del Claustre i, per part del Mercat, per la Montserrat Ismael (acompanyada sovint d'altres professionals). Enguany incorporarem també la presència de Gemma Palet que tindrà una incidència important en l'equip d'Educació Infantil.

Per compartir el treball personal de cada mestre/a i buscar un projecte comú d'escola, es considera important organitzar reunions amb tot el claustre i una vegada al trimestre fer-ne una per cicles per poder vetllar per la continuïtat del projecte.

7. CRÉDITS

Escoles Tàndem és un projecte impulsat per la Fundació Catalunya-La Pedrera amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament.

**Fundació
Catalunya
La Pedrera**

**Consorci d'Educació
de Barcelona**

Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Amb la col·laboració de

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

ANNEX 1

Escola Bàrkeno - Memòria
Curs 2015 - 2016

A photograph of several young children lying on their stomachs on a dark wooden gym floor. In the foreground, a child in a blue t-shirt and dark shorts with white stars is lying on their stomach. Behind them, another child in a dark blue long-sleeved shirt and grey pants is lying on their side. To the right, a child in a black and white patterned shirt is lying on their stomach. In the background, a child in a light green long-sleeved shirt is sitting up and looking towards the camera. A large red mat is visible in the background. The text '2N ANY DEL TÀNDEM' is overlaid in white serif font on the left side of the image.

2N ANY DEL TÀNDEM

PUNT DE PARTIDA DEL 2N ANY DEL PROJECTE “PAS A DOS”

Després d'un primer any del Projecte Tàndem hem valorat la necessitat d'enfocar i prioritzar la nostra acció en aquests dos punts:

- **Fer un acompanyament més personalitzat a cada mestre/a** per tal que pugui trobar la metodologia més adequada pel seu grup classe.
- **Introduir**, des del començament de curs, **el treball del consell de coreògrafs dins l'horari lectiu**, per tal que formi part del dia a dia de l'escola.

OBJECTIUS

1.1 A l'entorn del treball curricular de l'escola:

- Dialogar i compartir **metodologies amb mestres d'altres escoles** que contemplen la dansa dins el seu currículum escolar.
- Compartir projectes de dansa d'escoles vinculades al **Grup de Treball resident al Mercat de les Flors “Mestres en Dansa”** (Escola del Mar i Escola Martí i Pol).
- Veure i **analitzar unitats didàctiques** de diferents cursos per tal d'introduir el treball de la dansa.
- Debatre i descobrir com buscar i **dissenyar els recursos més adequats**.
- Compartir allò que hem anat veient durant els **assessoraments**.
- Utilitzar la dansa com a eina i metodologia per aprendre, com un **llenguatge transversal a les altres assignatures**.
- Compartir diferents metodologies de **treball entre els mestres companys, amb altres coreògrafs i/o pedagogs de la dansa**.

2n ANY DEL TÀNDEM

- Buscar una metodologia d'ensenyament que ajudi a entendre la **transversalitat curricular**.
- Entendre i descobrir com el treball de **la dansa pot influir positivament en el treball per competències**.
- Provocar un **diàleg entre coreògraf i mestre** per tal de trobar aquella temàtica o temàtiques curriculars que es puguin vehicular amb la dansa.

1.2 A l'entorn del consell de coreògrafs:

- Descobrir, compartir i aprendre del **procés creatiu d'un coreògraf** amb un grup-aula.
- Entendre i ampliar l'univers del coreògraf i del mestre per tal de **crear un discurs sobre el llenguatge de la dansa contemporània**.
- Treballar i vivenciar de **forma continuada** un procés creatiu.
- Descobrir com el procés creatiu té **un resultat** en si mateix.

- **Facilitar eines i recursos** als alumnes i mestres per treballar la dansa a l'aula.
- Comprendre i atendre el context educatiu per tal de **donar els continguts adequats a la seva realitat**.
- Valorar i aprendre dels **espectacles, de les classes tècniques d'estudiants de dansa** o dels mateixos companys.
- Conèixer **creadors diversos** que facilitaran experiències i **recursos molt diferents**.
- Entendre, vivenciar i descobrir les **múltiples maneres de coreografiar**.
- Veure la dansa com un art canviant que s'alimenta d'altres llenguatges.
- Obrir **móns artístics diversos**.
- Aprofundir en **la feina d'un coreògraf**: com s'organitza, com pensa i com construeix.

2n ANY DEL TÀNDEM

2. LÍNIES DE TREBALL

Aquest curs 2015-16, respectant les tres línies de treball definides el curs passat, es concreten de la següent manera:

2.1 • La formació i l'assessorament. La formació és intrínseca en totes i cadascuna de les accions i línies de treball. Temporalitat i continuïtat.

2.2 • El treball de la dansa a l'aula com una àrea d'aprenentatge. Incorporació del treball de la dansa i el moviment en l'horari escolar. No tan sols reservant un temps i un espai per al treball de la dansa sinó que s'incidirà més en el treball per competències que defineixen més concretament els Currículum d'Educació Infantil i Primària.

2.3 • Consell de coreògrafs. Es resumeix amb el treball específic per cicles a fi de compartir processos i eines de coreografia.

2.1 LA FORMACIÓ I L'ASSESSORAMENT

La formació és l'eix vertebrador de tot el projecte. És necessari tenir una formació **continuada** per a descobrir juntament amb els nens què significa ballar, expressar-se i pensar amb la dansa. La dansa serà el nostre vehicle per transmetre i expressar emocions, com el “nou” llenguatge.

2.1.1 • Trobades formatives

- Juliol 2015. Introducció del treball a nivell curricular.

S'ha convidat dues les mestres del Grup de Treball del Mercat de les Flors que ja tenen present la dansa com a àrea transversal en les seves matèries:

- Conxita Busto (Especialista d'Educació Física, Escola del Mar de Barcelona)
- Mònica Marín (Especialista d'Educació Física, Escola Martí i Pol de Sabadell)

En aquestes sessions ens vam marcar els següents **objectius**:

- **Veure i analitzar unitats didàctiques** de diferents cursos per tal d'introduir el treball de la dansa.
- **Extreure allò essencial del treball de la dansa** per poder aplicar-ho a les unitats didàctiques que cada mestre/a ha portat.

2n ANY DEL TÀNDEM

La **metodologia** utilitzada ha estat en base a les explicacions de les dues mestres convidades que van obrir un diàleg amb tots els mestres per tal de compartir les seves unitats didàctiques i poder analitzar-les afegint el treball del moviment i del cos. Cada mestre/a va compartir un tema o unitat didàctica amb la intenció d'establir enllaços de treball entre la dansa i la temàtica o objectiu a treballar.

- **Un dissabte al trimestre** al llarg del curs escolar. **Trobades formatives al Graner** de 4 hores cadascuna, on es pretén:

- **Compartir diferents metodologies de** treball entre els mestres companys, amb altres coreògrafs i/o pedagogs de la dansa.

- **Compartir i aprendre** d'allò que hem anat veient **durant els assessoraments**.

S'ha concretat en el següent horari:

14 de novembre 2015

Formació pràctica amb el Consell de Coreògrafs (Claudi Bombardó i Àngels Margarit).
"Moviment i Cub"

30 de gener 2016

Formació amb en Lluís Vallvé a l'Escola Bàrkeno
"Introducció al treball per projectes a l'escola"

7 de maig 2016

Formació amb la Montserrat Ismael i la Gemma Palet
"Compartint propostes i recursos de dansa per continuar evolucionant"

2.1.2 • Assessoraments i formació contínua

Setembre 2015 / maig 2016. La formació més personalitzada amb cada mestre/a s'ha dut a terme amb els assessoraments que **comprenen una observació de la mateixa pràctica docent** amb els nens i un retorn d'aquesta pràctica per anar construint metodologies i recursos per treballar la dansa a l'aula.

2. EL TREBALL DE LA DANSA A L'AULA COM UNA ÀREA D'APRENTATGE

Per **incorporar** de forma gradual **la dansa a l'aula** s'ha **vinculat** aquest treball principalment a les dues àrees comunes i transversals a tots els cursos a **l'educació musical** i a **l'educació física**.

Pel que fa a la plàstica i el teatre durant aquest curs s'ha analitzat com fer un treball més transversal amb la dansa, amb un diàleg constant amb la tutora per compartir metodologies.

A partir dels temes o unitats didàctiques que el tutor considerava **s'ha iniciat un treball per a crear relacions entre la dansa i les matèries curriculars**. En aquest cas el consell de coreògrafs i les pedagogues del Mercat han donat el suport i l'acompanyament necessaris per poder treballar-ho.

Se segueix una **organització horària i estructura transversal** que es treballa des de 3 àmbits de treball: Dansa Intercicle, Dansa i Tutoria, i La Dansa, Àrea Curricular.

2n ANY DEL TÀNDEM

2.2.1 Dansa Intercicle

S'ha reservat dins l'horari setmanal 2 hores o 1 hora i mitja, en el cas dels més petits, per fer dansa al gimnàs de l'escola. Ha estat un espai compartit intercicle en el qual a part dels dos tutors, hi hagut l'acompanyament de l'especialista de música o l'especialista d'educació física. Entenem que, d'aquesta manera es comença a teixir un desig i un treball transversal amb altres assignatures.

En aquesta mateixa franja horària, una vegada al mes ha vingut un coreògraf per tal de facilitar eines, estratègies i recursos als nens i mestres a fi de descobrir i construir un procés creatiu mutu.

D'acord amb aquestes línies i objectius, l'horari plantejat de dansa per a aquest curs ha estat el següent:

- **Ed. Infantil:** Divendres de 15 a 16.30h. Amb les tutores (Àngels, Carolina, Anna C), Aurora, Andrea i Marc (educació musical). Grups de 37 infants de p.3, p.4 i p.5 barrejats.
- **Cicle Inicial:** Dijous d'11.30 a 13h. Amb tutores (Cristina i Laia), Sara i Anna H (Educació Física).
- **Cicle Superior:** Dijous de 15 a 17h. Amb els tutors (Francesc i Joana), Maria o Isabel i Marc ((educació musical).
- **Cicle Mitjà:** Divendres d'11.30 a 13h. Amb les tutores (Vilma i Imma), Sara i Anna H (Educació Física).

Dins aquest mòdul de treball “intercicle”, el recurs principal per a dur a terme la pràctica, ha continuat sent **la maleta i el dossier pedagògic del Dan Dan Dansa**. Enguany s'ha **aprofundit més en els blocs temàtics de la maleta**, repartint-los per trimestres, i amb l'objectiu de trobar una metodologia personal i adequada pel mestre i animar l'alumne a focalitzar la mirada crítica.

D'aquesta manera l'objectiu de treball ha estat més clar i cada tutor/a ha pogut dissenyar els seus propis recursos.

Les especialistes en pedagogia de la dansa, Gemma Palet per Educació Infantil i Montserrat Ismael pel que fa a l'Educació Primària, han acompanyat i observat la sessió pràctica de dansa conduïda per la tutora al seu grup. D'aquesta manera s'ha fet un retorn més exhaustiu i concret a cada mestre per tal d'aprendre, avaluar i descobrir quins recursos i metodologies funcionen amb cada classe. S'ha planificat un assessorament al trimestre per curs.

Per complementar el treball de la maleta es valora positivament anar a veure espectacles de dansa al Mercat de les Flors i el Graner per ajudar i fomentar un criteri propi, per a saber llegir la dansa.

2.2.2 Dansa i Tutoria

Cada tutor/a ha continuat amb la tasca de **pensar, provar i imaginar com treballar la dansa dins les rutines de la classe**, per exemple, en relació als hàbits. D'aquesta manera es comença a preguntar també sobre les rutines generals de tota l'escola: com ara la influència del timbre del pati, el respecte del cos al pati, la convivència i moviments de molts a la mateixa hora etc.

2n ANY DEL TÀNDEM

2.2.3 La dansa, àrea curricular

La dansa, com a eina i estratègia per aprendre, cada vegada està més present en totes les àrees curriculars de l'escola i també en les relacions entre les mateixes. Per aquest motiu, i amb l'objectiu d'exemplificar aquest procés, us presentem **la primera unitat didàctica transversal** a tota l'escola, en la qual el "Cub" n'ha resultat l'eix vertebrador.

I aquest cub, com a estructura física, ha possibilitat:

- **Una estructura metodològica** on les diferents competències, els diferents llenguatges i les diferents intel·ligències s'han trobat per conèixer, compartir i crear.
- **Una estructura de coneixement** on els continguts de les diferents àrees i matèries s'han interrelacionat, afavorint que els infants establissin relacions significatives entre els mateixos.
- **Una estructura compartida** a nivell d'escola i una estructura pròpia a cada cicle: alhora que tots els infants del centre aprenien vocabulari específic de geometria i integraven conceptes i relacions espacials, corporals i artístiques, cada cicle vinculava aquest treball a un projecte, a una matèria o a un contingut específic.

Mapa conceptual unitats didàctiques CURS 2015 - 2016

ACTIVITATS TRANSVERSALS EN REFERÈNCIA AL CUR:

Prevedere una sessió per revisar la feina feta al curs.
 Obtenir el punt de partida de l'activitat de la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

Preveure una sessió per revisar la feina feta al curs.
 Obtenir el punt de partida de l'activitat de la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

Cicle Superior

Elaborar un projecte de treball per a la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

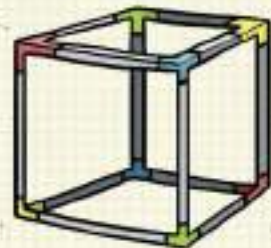
Cicle Mitjà

Elaborar un projecte de treball per a la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

P.3 Aula Múltiple

Elaborar un projecte de treball per a la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

P.4 Aula Múltiple

Elaborar un projecte de treball per a la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

Cicle Inferior

Elaborar un projecte de treball per a la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

P.5 Aula Múltiple

Elaborar un projecte de treball per a la setmana següent.
 Organitzar la feina per les setmanes de la setmana següent.
 Preveure la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.
 Organitzar la feina de la setmana següent.

2n ANY DEL TÀNDEM

3. EL CONSELL DE COREÒGRAFS

Seguim treballant amb la complicitat del nostre **consell de coreògrafs**, amb Claudi Bombardó i Àngels Margarit. Cadascun d'ells amb un cicle educatiu per tal d'anar creant i compartint una coreografia, que juntament amb els mestres de referència es mostrarà dins el marc de final de curs al Mercat de les Flors.

El treball amb el consell de coreògrafs, persegueix, entre altres, els següents **objectius**:

- Escoltar i participar de les propostes de l'escola amb la finalitat d'entendre el seu funcionament i poder donar **recursos, metodologies i estratègies** adequades al seu context.
- Entendre i augmentar l'univers del mestre per tal de **crear** conjuntament **un discurs** sobre el llenguatge de la dansa contemporània.
- Ensenyar les eines de **l'ofici del coreògraf**.
- Compartir un **procés creatiu** amb els nens i nenes de dos cicles educatius diferents.

S'han programat **13 sessions de treball de 2h ó d'1h i mitja** amb cada cicle escolar:

Àngels Margarit. 13 sessions amb els nens i nenes d'Educació Infantil i 13 sessions més amb els nens i nenes de cicle Mitjà.

Claudi Bombardó. 13 sessions amb els nens i nenes de Cicle Inicial i 13 sessions més amb els nens i nenes de Cicle Superior.

Pel que fa al grup de p.3 s'han repartit les sessions entre els dos coreògrafs per intentar fer un treball més distès amb l'objectiu d'oferir als infants un primer contacte sobre el treball coreogràfic.

CALENDARI ESPECÍFIC CONSELL COREÒGRAFS A L'AULA

Sessions Àngels Margarit	Sessions Claudi Bombardó
22 de gener	28 de Gener
5 febrer	11 i 25 de Febrer
4 de març	3 i 31 de Març
1, 8 i 22 d'abril	7 i 21 d'Abril
6 i 20 de maig	18 de Maig
27 de maig assaig al Mercat	27 de maig assaig al Mercat
10, 15 i 17 de juny assaig a Graner	8, 10 i 15 de juny assaig a Graner
20 de juny assaig general	20 de juny assaig general

A més dels dos coreògrafs que vetllen pel treball continuat durant tot el projecte Tàndem, hem conegut altres creadors residents del Graner. El Graner, com a centre de creació atén i dona suport a creadors diversos i es considera important que l'escola pugui descobrir els universos diferents i les diferents fonts d'inspiració d'un creador. Seguim establint intercanvis entre els artistes residents i l'escola sempre tenint present que el treball del creador faciliti l'aprenentatge i l'obertura cap a metodologies diverses entre els mestres i el grup classe.

2.3.1 Una proposta coreogràfica de l'escola Bàrkeno al Mercat de les Flors

El 21 de juny tota l'escola Bàrkeno va anar al Mercat de les Flors: els nens i els mestres com a ballarins i ballarines i altre personal de l'escola (cuiners, administrativa, monitors...) pares, mares i germans com a públic. Tota la comunitat educativa de l'escola va compartir un procés creatiu liderat pel Consell de Coreògrafs. Cada nen, nena i mestre va tenir el seu moment protagonista, per expressar-se lliurement i alhora recolzat per la seva gran família, que també és l'escola. I els coreògrafs acompanyats dels mestres, han sabut escoltar i traslladar la sensibilitat i el taranna de tota l'escola a l'escenari de la sala Mac del Mercat de les Flors.

S'ha realitzat un treball intens que ha anat creixent a mesura que ens acostàvem al dia 21 de juny, com passa en tot procés creatiu d'una "companyia de dansa professional". Les tres 3 setmanes abans de la data senyalada vàrem planificar assajos de tot el matí al Graner i al Mercat per entendre i saber moure'ns en espais una mica desconeguts. És allí on es van acabar de prendre totes decisions per tal que la coreografia adoptés una forma concreta.

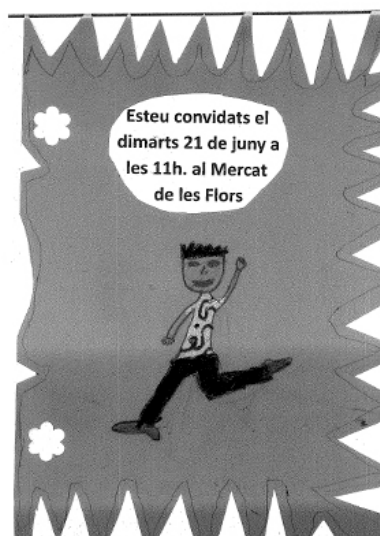
2n ANY DEL TÀNDEM

El treball pedagògic del claustre de mestres ha estat indispensable. Mentre s'aprenia a viure amb una incògnita implícita del procés creatiu s'havien d'atendre tots els dubtes dels nens i sobretot de les seves famílies. Durant aquest últim mes els coneixements també van fluir més ràpidament, es va aprendre com:

- La repetició és una eina més d'aprenentatge del procés creatiu.
- El vestuari és una part essencial també de la coreografia.
- Com generar una bona actitud escènica
- Com es crea un espai escènic amb el muntatge de l'escenografia i les llums.
- Com valorar, respectar i tenir cura dels nostres companys, sobretot dels que són més petits.
- Com entendre els canvis creatius d'última hora.
- Com sentir-se important defensant la forma de ballar personal.
- Com sentir-se orgullós i agraït.

Balla-la là

La Sala MAC del Mercat de les Flors, avui, recull en una sessió de treball més el segon any del projecte Tàndem amb l'escola Bàrkeno. Un projecte il·lusionant de pràctica artísticopedagògica que pretén obrir i desplegar processos transformadors en els infants, en la comunitat i en els espais escolars.

"Aquest projecte és una gran manera de conèixer persones de diferents territoris i diferents maneres de pensar. Per a mi la dansa és meravellosa, és una forma de viure i és art. La dansa, la pintura, el teatre, la música, tot això té en comú la imaginació i una falta d'imaginació seria la fi del món. La dansa és un gran descobriment que ha fet que molta gent es recolzi i tingui un punt de suport. Que estàs malament? Balla! Que estàs emocionada? Balla! Perquè ballar és vida. I la vida és una gran oportunitat per viure l'art". (Rania, 12 anys)

"Amb la dansa he comprès millor tots els meus sentiments: la confiança, la concentració, la tristesa, l'alegria, la vergonya, la timidesa, la valentia i molts més sentiments, però que no són tant principals com aquests" (Marc, 12 anys)

“La dansa ha de ser el nostre futur i el nostre present.

El nostre projecte de dansa és una gran oportunitat per als pares i per als nens per tenir una cosa en comú: la seva passió per la dansa.

Aquest projecte és una gran manera de conèixer persones de diferents territoris i diferents maneres de pensar. Per a mi la dansa és meravellosa, és una forma de viure i és art. La dansa, la pintura, el teatre, la música, tot això té en comú la imaginació i una falta d'imaginació seria la fi del món. La dansa és un gran descobriment que ha fet que molta gent es recolzi i tingui un punt de suport. Que estàs malament? Balla! Que estàs emocionada? Balla! Perquè ballar és vida. I la vida és una gran oportunitat per viure l'art.”

(RANIA, 6è de Primària)

**CURS
2016 – 2017**

CURS 2016 - 2017

PROPOSTA TERCER ANY PROJECTE ESCOLES TÀNDEM

Després d'un segon any del Projecte Tàndem hem valorat la necessitat d'enfocar i prioritzar la nostra acció en aquests dos punts:

- **Reflexionar per elaborar un mètode** d'ensenyament propi que faciliti i possibiliti canvis en l'escola Bàrkeno.
- **Dissenyar un projecte que contempli la dansa com un procés més d'aprenentatge**, com pot conuiu i arrelar-se a l'escola. El treball de les emocions amb el cos i la dansa.

Respectant les **tres línies de treball** definides prèviament, en el següent curs 2016-17, pretenem enllaçar-les per tal de crear el **nostre projecte a mida** de l'escola Bàrkeno.

- **La formació** centrada en el treball profund de projectes per tal de descobrir i aprendre què ens pot aportar la dansa dins l'escola.
- **La dansa com a contingut, procés i metodologia** per obrir noves formes de pensar i aprendre.
- **El consell de coreògrafs** com a consell artístic- creatiu dels futurs projectes d'escola. Un acompanyament al mestre i al nen/nena en el seu aprenentatge més global. Descobrint conjuntament com el treball de la dansa facilita processos i continguts nous.

Estem trobant l'encaix on les tres línies de treball s'entrellacen i s'autoalimenten entre sí.

CURS 2016 - 2017

1 • LA FORMACIÓ

Quan l'art entra a l'escola ens adonem que els "límits" o "estructures" escolars ajuden poc a construir aquest coneixement obert i flexible que es necessita per a entendre'l i aprofitar-lo al màxim.

Després de dos anys introduint el treball de la dansa a l'aula ens trobem en un moment de reflexió sobre com ensenyar; com aprofitar la metodologia de la dansa en altres moments de l'aula, ja sigui per treballar valors com per treballar altres continguts. És per això que la formació d'aquest últim any Tàndem anirà enfocada principalment al **treball per projectes** i com el treball de la dansa i el moviment ens faciliten les eines per arribar-hi.

La formació anual, liderada pel Jordi Gaitán, tindrà una durada de 5 mesos, quatre hores repartides en dos dies diferents en horari de tarda, un total de **30 hores**. Com ja és tradició en les formacions, ja hem començat el 7 i 8 de juliol fent un anàlisi del que s'ha après, recollint recursos, continguts i estratègies per deixar-ho ben preparat per començar el següent curs.

Aquesta formació **anirà acompanyada** paral·lelament amb el treball que es durà a terme amb el **Consell de Coreògrafs**.

2 • LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

Després dels aprenentatges compartits amb els coreògrafs i els assessoraments i retorns personalitzats de la Gemma i la Montserrat, veiem que cal trobar l'espai per **crear els nostres projectes d'aula** dins dels quals la dansa pot ser l'ajuda, la inspiració i/o el mètode per arribar als objectius i competències.

El treball de la dansa fins ara ha estat vinculat directament a les àrees d'educació musical i educació física. Aquest curs seguirem analitzant i descobrint com incorporar la dansa en les altres àrees curriculars i d'aquí sorgirà la "Dansa i...". Es tracta de una nova modalitat que permetrà fer un treball transversal on el moviment del cos també serà una eina per arribar al coneixement per exemple de llengua, matemàtiques, medi... etc. En referència a les classes de teatre, els alumnes de 6è faran una obra inspirada en la biografia de la Isadora Duncan, coreògrafa pionera en la història de la dansa contemporània.

D'aquesta manera, **l'organització horària i estructura** canvia sensiblement per tal de poder donar resposta i lloc a aquestes noves metodologies de treball. Mantenim doncs, la **Dansa Intercicle** per a cicle superior, afegim **Dansa i... i actualitzem els currículums d'educació musical i educació física**.

2.1. Dansa Intercicle

Trobar i adequar un lloc per treballar la dansa dins l'horari lectiu és difícil.

Aquest curs hem descobert que treballar la dansa intercicle **ajuda a fomentar i cohesionar les relacions dels dos cursos**. Tanmateix hem comprovat que quan els nens són més petits treballar amb un grup de 50 no et permet atendre la individualitat de cadascun. És per això que ampliem l'acció pràctica posant una nova modalitat que ajudi a treballar la dansa a nivell d'aula. Així que, la dansa intercicle passa a ser dansa a l'aula i aquesta segueix tenint les dues modalitats: dansa com a àrea i dansa en les rutines a l'aula, transicions i relacions de l'escola.

No obstant **seguim respectant la dansa intercicle de cicle superior**, perquè es valora molt positivament la relació que s'estableix entre els cursos més grans i perquè el total no supera els 30 nens i nenes.

Aquest canvi afecta també a l'organització d'hores, si aquest any s'han agafat les hores d'educació musical i educació Física, **el curs vinent s'agafarà hores d'altres matèries**.

2.2. Dansa i ...

Introduir un treball pràctic de dansa a nivell d'aula es valora positivament ja que fomenta la concentració, el ritme i el bon desenvolupament de les consignes. Ens decidim a trobar un espai dins l'horari lectiu per combinar la dansa directament amb una o més matèries que s'estiguin treballant durant el curs.

D'aquesta manera **dins l'horari lectiu hi haurà un tàndem entre el treball de la Dansa i una matèria escollida**, que es podria anomenar: dansa i matemàtiques, dansa i llengua, dansa i anglès, dansa i medi

Perquè es pugui dur a terme hi haurà un **equip referent tàndem** que juntament amb la tutora del grup, vetllarà i acompanyarà tot el procés d'aprenentatge. **El Consell de coreògrafs** també participaran activament **dels projectes** que es puguin anar desenvolupant.

CURS 2016 - 2017

L'equip referent Tàndem estarà format per: Isabel Castelló, Maria Molina, Marc Nalvaiz, Andrea, Olga i Anna Hospital.

El repartiment dels grups quedaran de la següent manera:

p. 3 Tutora: Àngels

Referent Tàndem: Marc Nalvaiz

Coreògrafa: Àngels Margarit

p.4 Tutora: Carol

Referent Tàndem: Maria Molina

Coreògraf: Claudi Bombardó

p. 5 Tutora: Sara

Referent Tàndem : Anna Hospital i Andrea

Coreògrafa: Àngels Margarit

1er Tutora: Anna Canals

Referent Tàndem: Isabel Castelló

Coreògrafa: Àngels Margarit

2on Tutora: Cristina

Referent Tàndem: Maria Molina

Coreògraf: Claudi Bombardó

3er Tutora: Joana

Referent Tàndem: Olga

Coreògraf: Claudi Bombardó

4rt Tutora: Imma

Referent Tàndem: Marc Nalvaiz

Coreògrafa: Àngels Margarit

5è tutor: Francesc Ripoll

6è tutora: Laia

Referent Tàndem: Marc Nalvaiz

Coreògrafa: Àngels Margarit i Claudi Bombardó

2.2. Dansa en l'Educació Musical i en l'Educació Física

Aquest curs 2015-16 la dansa s'ha ubicat en les especialitats d'Educació Musical i Educació Física, de tal manera que s'ha agafat una hora de cadascuna d'elles per desenvolupar la dansa intercicle. En aquest nou curs 2016-17, veient que aquestes dues matèries tenen **grans similituds i coincidències amb el treball de la dansa, ens proposem analitzar els continguts i reescriure'ls**. D'aquesta manera detectarem quins continguts d'educació musical i/o d'educació Física són sensibles de ser ensenyats amb la mirada i metodologia de la dansa. Fruit d'aquesta transversalitat ens sembla més adient canviar el nom d'aquestes dues àrees:

- **Educació musical s'anomenarà "Expressió corporal i musical"**

- **Educació Física s'anomenarà "Educació física i artística"**

2.3. La dansa a l'escenari

Una part essencial de l'aprenentatge de la dansa és **anar a veure i participar dels espectacles de dansa**, és per això que l'escola Bàrkeno ja té en el seu calendari les dates reservades per anar al Mercat de les Flors. Així mateix, es mantindrà l'excursió a l'Institut del Teatre ja que és la millor manera d'**aprendre i descobrir altres tècniques de dansa** en el lloc on s'estudien, el Conservatori Professional de la dansa.

A partir de l'interès i del treball de relació del barri de la Marina amb el Graner, molts pares i mares de l'escola han participat dels tallers intergeneracionals organitzats pel Graner. Aquest curs **volem informar i animar l'AMPA** a fi que que motivi sortides en cap de setmana per veure espectacles familiars al Mercat.

3. EL CONSELL DE COREÒGRAFS

L'acció concreta del consell de coreògrafs prendrà un **nou gir de caire més pedagògic**. Si fins ara el coreògraf era l'expert del procés creatiu ara, sent igualment expert, **també treballarà per projectes**. Juntament amb el mestre i l'equip referent tàndem **construiran un full de ruta compartit** per tal de crear projectes transversals on l'art des del seu concepte més ampli i on hi trobem la dansa també, passa a ser un nou mètode d'ensenyament.

La idea és que durant el primer trimestre escolar el consell de coreògrafs visitaran l'escola com si fossin alumnes, cadascú té uns grups-classe adjudicats (veure apartat 2.2). A partir d'aquest primer contacte amb l'aula es realitzaran reunions fora de l'horari lectiu per a què el **mestre, el referent tàndem i coreògraf** comencin a **dissenyar els projectes artístics d'acord amb els objectius de cada curs**, que es podran dur a terme en el segon i tercer trimestre escolar. El coreògraf tindrà presència a les aules, però compartint la tercera part d'un projecte a tres bandes.

Paral·lelament, el claustre de mestres anirà tenint l'acompanyament de la formació sobre el treball per projectes, on serà també necessària la presència i participació del consell de coreògrafs. En aquestes sessions també s'aniran definint i perfilant els projectes.

Un dijous a l'escola vam fer una sessió de dansa molt especial. Quan vam baixar al gimnàs, vam veure que estava el Claudi improvisant la coreografia que havíem de fer amb ell. Després ens va dir el Claudi que fariem un canvi. Ell va fer una demostració del ball i va agafar quatre persones per fer i jo era un d'ells. Quan vaig sortir a ballar, vaig sentir vergonya. Però així que va sonar la música, vaig començar a ballar i em vaig sentir lliure.

(Moghit de 6è)

CURS 2016 - 2017

Gràcies per haver-me donat aquesta oportunitat de conèixer ballarins/es , coreògrafs /es i gent d'altres països amb els que m'he emocionat i he flipat com:

El Claudi Bombardó, la Montserrat Ismael, els ballarins/es de "La partida", els ballarins hindús, la Maria Campos, la Gemma Palet, la Sònia Sánchez, l'Àngels Margarit, les Àvies de "Las Muchas", l'Èlia de la Fundació Catalunya-La Pedrera, els ballarins de Chotto Desh, persones del Graner i del Mercat de les Flors, professors/es i alumnes de l'Institut del Teatre, la periodista Johany i el Rafeldel diari La Marina i en Chini, fotògraf.

A l' escola, els professors ens han ensenyat a fer dansa des de petits quan fèiem teatre. Ara de grans els profes han après dansa per ensenyar-nos-en a tots nosaltres. Les sessions no és que siguin iguals que les del Claudi, però s'han esforçat cada dia. Moltes gràcies als professors per ensenyar-nos el que és la dansa.
(Míriam de 6è)

VISIBILITZACIÓ DEL PROJECTE A LES XARXES DEL GRANER I A LA PREMSA PÀGINA DE FACEBOOK DEL GRANER

Nº PUBLICACIONS SOBRE PROJECTE TÀNDEM CURS 15-16: 16 PUBLICACIONS

ABAST TOTAL D'AQUESTES PUBLICACIONS (número de persones que veu una publicació): 21.837

CLICS TOTALS D'AQUESTES PUBLICACIONS: 1.460

INTERACCIONS EN AQUESTES PUBLICACIONS: 617

PERFIL DE TWITTER DEL GRANER (PUBLICACIONS PRÒPIES): 13 TWEETS

IMPRESSIONS TOTALS TWEETS: 10.231

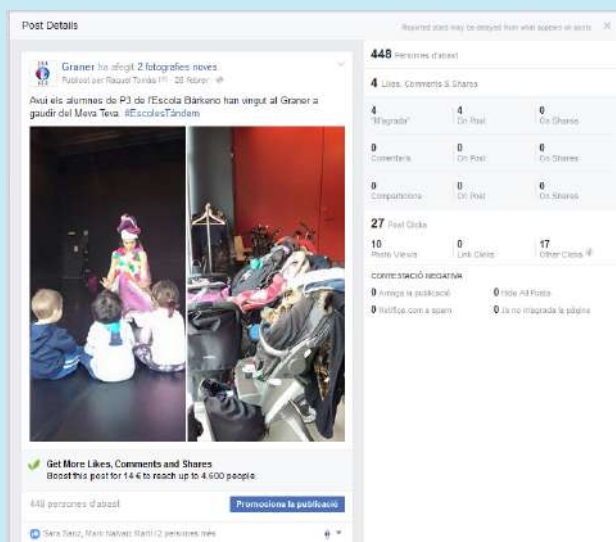
RT/LIKES: 71

ARTICLES A LA PREMSA:

DIARI DE LA MARINA: 2 ARTICLES

DIARI LA VANGUARDIA: REPORTATGE (pendent publicació)

DIARI ARA: REPORTATGE DINS ARA CRIATURES

Aprendre ballant

Educació en tàndem

La dansa és la protagonista d'un programa educatiu ben innovador, impulsat per l'Escola Bàrkeno i el Mercat de les Flors

OPCIÓ. A l'Escola Bàrkeno, com en altres centres de Catalunya, han optat per treure l'educació de les aules i dels continguts més reglats. Amb la dansa, per exemple, es poden aprendre moltes coses.

ADRIANA BODÓ

FOTO ESCOLA BÀRKENO

Que els planetes giren al voltant del Sol i que la Terra, en aquest procés, hi inverteix 365 dies, o que el cor és el principal òrgan de l'aparell circulatori són coses que un nen pot aprendre assegut al

valors com el respecte, la companyonia o la solidaritat, aprendre a cuidar el seu cos i el dels altres o a expressar els seus sentiments i, mentre ho fa, treballar aspectes com la coordinació, l'equilibri, la postura, el ritme o la concentració.

Això ho saben molt bé a

Ballant es poden aprendre matemàtiques i ciència, però també valors com la solidaritat

L'Escola Bàrkeno compta amb el suport i l'assessorament del Mercat de les Flors

sos, en aquest centre d'educació infantil i primària del barri de la Marina (Zona Franca), la dansa i les arts del moviment són el fil conductor de cadascuna de les seves activitats. Ho són gràcies al programa Escoles Tàndem, una iniciativa impulsada per la Fundació Catalunya-La Pedrera amb la col·laboració del departament d'Ensenyament i que busca aconseguir l'excel·lència acadèmica dels estudiants a partir d'una proposta poc convencional: l'especialització del centre educatiu i, per tant, dels infants que l'integren, en una àrea de coneixement concreta.

La idea, com explica el director de l'àrea de Coneixement, d'Educació i de Recerca, Lluís Farrés, és que a través de processos d'ensenyament innovadors i de disciplines com poden ser la música, l'art o, en el cas de l'Escola Bàrkeno, la dansa, els nens no només millorin els seus resultats acadèmics sinó que, també, acabin tenint un coneixement profund de la matèria que vertebrava el currículum escolar.

Un equip

I, en aquest camí cap a l'èxit acadèmic, els professors no estan sols. A més

Catalunya-La Pedrera, els col·legis i instituts que hi participen compten amb l'ajuda, els coneixements i els recursos d'una institució referent en la disciplina que es tracta. Per aquest motiu aquest programa educatiu rep el nom de Tàndem, perquè és justament això, un tàndem, el que formen escoles i organismes durant els tres cursos que dura aquest projecte.

Qui guia els passos de l'Escola Bàrkeno és, ni més ni menys, que el Mercat de les Flors, una institució de referència al país i que, amb iniciatives com aquesta, segueix apostant per la difusió de la dansa i les arts escèniques a Barcelona, i per la creació de futurs amants d'aquestes disciplines. Ho fa formant els professors del centre, ajudant-los a integrar la dansa en el currículum escolar, dissenyant amb ells les activitats i materials que formaran part del seu programa educatiu, acompanyant-los en aquest procés de transformació educativa, resolent els seus dubtes i dotant-los de les eines necessàries perquè, una vegada finalitzat el programa Escoles Tàndem, puguin continuar aquesta tasca pedagògica de manera autònoma.

Perquè, com bé explica

Escoles Tàndem és un projecte impulsat per la Fundació Catalunya-La Pedrera amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament.

**Fundació
Catalunya
La Pedrera**

e **Consorti d'Educació
de Barcelona**
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Amb la col·laboració de

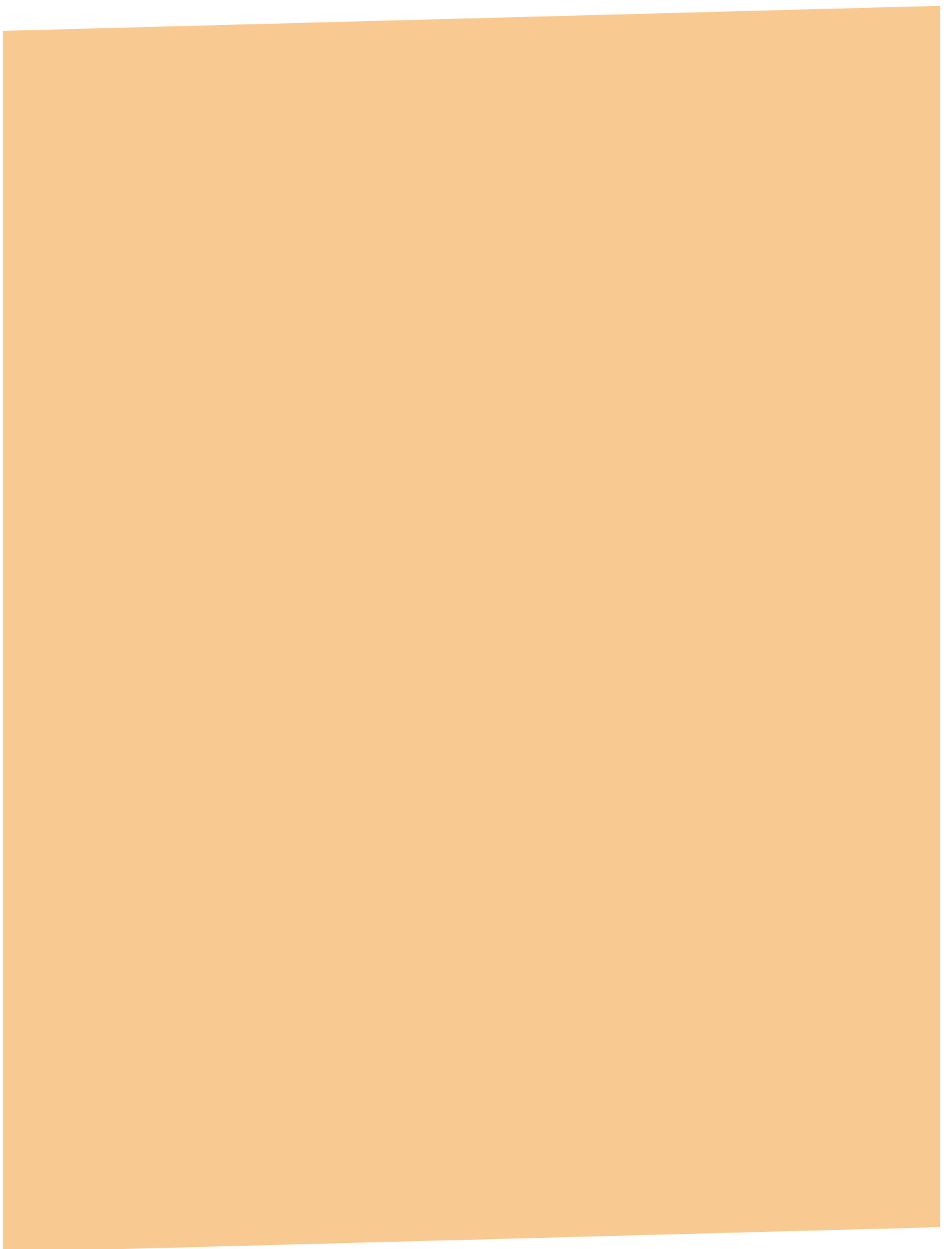

PROJECTE TÀNDEM

Fundació Catalunya -La Pedrera

Escola Bàrkeno
Mercat de les Flors
Graner

MEMÒRIA 2014-17

Escola Bàrkeno - Memòria
Curs 2016 - 2017

3r Any

SUMARI

0. Tercer any projecte escoles Tàndem	
Objectius	<i>p.6</i>
Línies de treball	<i>p.7</i>
1. La formació	<i>p. 9</i>
1.1. Enllaços amb la formació	<i>p. 13</i>
2. La Dansa coma contingut, procés i metodologia	<i>p.17</i>
2.1 Dansa Intercicle	<i>p.17</i>
2.2. “Dansa i...”	<i>p.18</i>
2.3. L'escola i el Mercat, espais per la dansa	<i>p.24</i>
Calendari accions artístiques	<i>p.29</i>
3. El consell de coreògrafs	<i>p.31</i>
3.1 Punt i Seguim	<i>p.32</i>
4. Com ens mourem a l'escola Bàrkeno	<i>p.37</i>

3r ANY DEL TÀNDEM

. TERCER ANY PROJECTE ESCOLES TÀNDEM

Després d'un segon any del Projecte Tàndem hem valorat la necessitat d'enfocar i prioritzar la nostra acció en aquests dos punts:

- **Reflexionar per elaborar un mètode d'ensenyament propi** que faciliti i possibiliti canvis en l'escola Bàrkeno.
- **Dissenyar un projecte que contempli la dansa com un procés més d'aprenentatge**, com pot conviure i arrelar-se a l'escola. El treball de les emocions amb el cos i la dansa.

3r ANY DEL TÀNDEM

OBJECTIUS

A l'entorn del treball curricular de l'escola:

- Utilitzar **la dansa com a eina i metodologia per aprendre**, com un llenguatge transversal a les altres assignatures.
- **Compartir diferents metodologies** de treball entre els mestres companys, amb altres coreògrafs i/o pedagogs de la dansa.
- Entendre i descobrir com el treball de **la dansa pot influir positivament en el treball per competències**.
- **Dissenyar projectes artístics** a l'aula amb l'equip referent tàndem, el consell de coreògrafs i els tutors.
- Provocar una diàleg entre coreògraf i mestre per tal de crear **un discurs sobre el llenguatge de la dansa contemporània**.
- Dotar al professorat **d'eines d'atenció a la diversitat cognitiva** i estratègies per l'aprenentatge basat en projectes.

A l'entorn del consell de coreògrafs:

- **Dissenyar projectes artístics** a l'aula amb el consell de coreògrafs l'equip referent tàndem i els tutors.
- Entendre **el procés creatiu com una eina** i recurs més per treballar la dansa a l'aula.
- Comprendre i atendre el context educatiu per tal de **donar els continguts adequats a la seva realitat**.
- Valorar i aprendre dels **espectacles, de les classes tècniques d'estudiants de dansa** o dels mateixos companys.
- Conèixer **creadors diversos** que facilitaran experiències i **recursos diversos**.
- Entendre, vivenciar i descobrir les **múltiples maneres de coreografiar**.
- Veure la dansa com un art canviant que s'alimenta d'altres llenguatges.
- Obrir **mons artístics diversos**.
- Aprofundir en **la feina d'un coreògraf**: com s'organitza, com pensa i com construeix.

Respectant **les tres línies de treball** que des dels inicis del projecte hem definit, en aquest curs 2016-17, pretenem enllaçar-les per tal de crear **el nostre projecte a mida** de l'escola Bàrkeno.

- **La formació** centrada en el treball profund de projectes per tal de descobrir i aprendre què ens pot aportar la dansa dins l'escola.

- **La dansa com a contingut, procés i metodologia** per obrir noves formes de pensar i aprendre.

- **El consell de coreògrafs** com a consell artístic- creatiu dels futurs projectes d'escola. Un acompanyament al mestre i al nen/hena en el seu aprenentatge més global. Descobrint conjuntament com el treball de la dansa facilita processos i continguts nous.

LA FORMACIÓ

1. LA FORMACIÓ

Quan l'art entra a l'escola ens adonem que els "límits" o "estructures" escolars ajuden poc a construir aquest coneixement obert i flexible que es necessita per a entendre'l i aprofitar-lo al màxim.

Després de dos anys introduint el treball de la dansa a l'aula ens trobem en un moment de reflexió sobre com ensenyar; com aprofitar la metodologia de la dansa en altres moments de l'aula, ja sigui per treballar valors com per treballar altres continguts. És per això que la formació d'aquest últim any Tàndem ha anat enfocada principalment al treball per projectes i com el treball de la dansa i el moviment ens faciliten les eines per arribar-hi.

Durant aquest curs **Jordi Gaitan**, ha dirigit una **formació anual de 30 hores** que es va iniciar al mes de juliol del 2016 i que ha finalitzat el 5 i el 6 de juliol del 2017 (veure annex).

El programa formatiu d'aquest curs 2016-17 ha estat el següent:

"Estratègies i pautes d'atenció a la diversitat cognitiva"

- Les intel·ligències múltiples, la metacognició i l'educació competencial.
- Paleta Intel·ligències Múltiples / Rutina de pensament.
- Les competències de l'Educació Emocional.

"Estratègies i pautes per l'educació competencial"

- Cultura de pensament: Rutines i destresses de pensament.
- El disseny, l'observació i el registre de propostes de moviment.
- Eines pel treball cooperatiu.
- Introducció al treball per projectes.

1. LA FORMACIÓ

El calendari de continguts que s'ha executat aquest curs és el següent:

Data	Contingut fet
29.09.16	Atenció a la diversitat cognitiva. Intel·ligències Múltiples. La Paleta d'Intel·ligències Múltiples.
13.10.16	Les IM a l'aula. Eina: Mapes Mentals. Els dos camins de la Dansa a l'aula (per continguts / per emocions) 1er dia de Disseny de paletes per cicles
27.10.16	2on dia de Disseny de paletes per cicle. Educació Emocional: Competència d'autonomia emocional.
03.11.16	3er dia de disseny de paletes per cicle. Acordem calendari. Educació emocional: Consciència emocional i regulació emocional.
17.11.16	Revisió execució paletes. Educació emocional: Competència de regulació emocional. Cultura de pensament (I): Pensar a partir de l'observació de la dansa.
26.01.17	Cultura de pensament (II): Rutines de pensament. La importància de la metacognició.
09.02.17	Cultura de pensament (III): Destresses de pensament. Visita Maria Fernanda projecte globalitzat amb dansa de l'Escola La Ginesta.
23.02.2017	Formació Àngels Margarit al Graner.
23.03.2017	Revisió i full de registre a partir de la sessió de l'Àngels. Moviment i valors: Enllaç amb formació Cretdic (Òscar).
01.04.2017	Formació Claudi Bombardó al Graner.
06.04.2017	Revisió a partir del full de registre de la sessió del Claudi. Nova revisió del full de registre*
04.05.2017	Educació competencial: el treball per projectes , recull de totes les estratègies pedagògiques tractades en la formació.
18.05.2017	Educació competencial: l'avaluació. Indicadors, fases i eines.
05.07.2017	Visita a l'EIA Oriol Martorell . Educació competencial: Estratègies pel treball cooperatiu (I).
06.07.2017	Educació competencial: Estratègies pel treball cooperatiu (II). Disseny d'activitats pel treball d'habilitats cooperatives bàsiques. Presentació maleta Dan Dan Dansa digitalitzada.

**Full de registre per una sessió de dansa, corresponent a les sessions
dels dies 23.03.2017 i 06.04.2017**

Data:		Curs:	
Paraules clau de la Proposta:			
Mirada Analítica			
Equilibri o Desequilibri			
Mida (gran / petit)			
Ritme (binari / ternari / quaternari)			
Camins (sinuós, zig-zag, recta, espiral...)			
Direccions (davant, darrera, lateral, obliqua)			
Nivells (alt, mig, baix)			
Simetries (en / en a-)			
Formes (amb el cos / amb l'espai)			
Agrupaments (2,3,4,...)			
Tractament de l'espai			
Altres			
Moviments:	Locomotors		
	No Locomotors		
	Globals		
	Segmentaris		
Qualitats del moviment i temps:	Pesat o lleuger	Lent	Ràpid
	Fluït o dens		
	Rodó o punsegut		
	Continuat o fragmentat		
	Sostingut o deixat anar		
	Altres		
Mirada Creativa			
Proposta coreogràfica			
Altres aproximacions			
Mirada Pedagògica			
Objectius d'aprenentatge / contingut:			
Aspectes competencials / capacitats:			

1. LA FORMACIÓ

1 .1. Enllaços amb la formació

Les reunions mensuals de seguiment que es realitzen amb la Fundació Catalunya la Pedrera i el Consorci s'han transformat a fi que tinguin un **caràcter més formatiu**. D'aquesta manera s'ha acordat incidir en els següents grans temes pel benefici del projecte de centre:

- A partir dels **objectius de centre**: experimentar i investigar; millorar l'expressió oral i fomentar la cohesió i la cooperació grupal; identificar i classificar totes les accions que es duen a terme a l'escola i determinar a quin dels objectius responen.

- Analitzar el **projecte de teatre** (vinculat al projecte de l'escola des del 1997) i veure les connexions amb el treball del moviment i dansa. Per això s'ha creat una comissió específica amb l'equip directiu, un mestre que va iniciar el projecte i els talleristes implicats. En paral·lel, tot el claustre de mestres està fent un treball d'anàlisi exhaustiu i d'avaluació dels tallers de teatre. Amb la finalitat de trobar **un enfocament més pedagògic i interrelacionat** amb la programació de les altres matèries, dins el qual el mestre o tutor hi participa més activament en les decisions artístiques.

- **Coordinar continguts i estratègies amb** l'assessorament que reben els mestres per part del **CRETDIC**, per tal de poder fer enllaços entre els dos projectes i treure el màxim de rendiment per l'escola. El **CRETDIC** és el servei educatiu específic de trastorn del desenvolupament i de la conducta. Des de fa tres anys té un pla de treball amb l'escola dedicat a l'assessorament de casos i grups amb problemes de conducta. Durant aquest curs escolar 2016-17 per tal d'establir una forma de treballar no repetitiva i conjunta, s'ha realitzat l'estratègia següent:

- **Dues coordinacions** on els assistents eren en Jordi Gaitan formador del Projecte Tàndem d'aquest curs, l'Oscar Puigardeu assessor del CRETDIC i la Maria Molina cap d'estudis del centre.

- Coordinació i seguiment entre els **tres professionals** per correu electrònic.

1. LA FORMACIÓ

En una primera reunió es van acordar els següents objectius que resumien les accions concretes d'aquesta coordinació:

- Posar en comú els objectius que es treballen o es treballaran a cada formació.
- Acordar quins aspectes s'aborden i es treballen amb el claustre des de cada formació.
- Parlar sobre quins aspectes, tenint en compte les dues formacions i la visió de l'escola, volem que es consolidin i formin part de la metodologia d'aquesta.
- Proporcionar eines a l'equip directiu del centre per a potenciar dinàmiques de treball actives.
- Unificar clarament les dues formacions per evitar crear dos llenguatges paral·lels, objectiu principal de la coordinació.

La metodologia de treball per les dues formacions tindria el següent full de ruta:

- Informar al claustre de l'objectiu d'unificar les dues formacions.
- Els dos formadors a través del seu discurs i les dinàmiques de treball establirien connexions entre aquestes.
 - La cap d'estudis informaria via correu electrònic dels nexes de connexió entre les dues.
 - Proposta de dinàmica de treball TGN per a treballar en format de claustre sense els formadors.
 - Consensuar amb el claustre el tema que es treballaria amb la TGN i per tant amb l'assessorament d'en Jordi.
 - Incorporar a diferents persones del claustre a l'exposició de la dinàmica de treball TGN.

Finalment a nivell de claustre es va acordar incidir en la gestió de conflictes. En concret, la definició seria, **com unificar criteris en la gestió d'aquests, en relació a l'alumne i el grup**. Els nexes d'unió que es trobaren amb les dues formacions foren:

- La importància de treballar les habilitats socials bàsiques en tots els grups del centre.
- La importància d'explicar com funcionen les relacions a l'alumnat que mostra dificultats per entendre aspectes sobre aquestes, utilitzant destreses de pensament treballades a la formació d'en Jordi Gaitan.
 - Com **la dansa i el moviment infereixen en el treball preventiu de regulació de conducta i la gestió d'aquesta**.

LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

2. LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

Després dels aprenentatges compartits amb els coreògrafs i els assessoraments i retorns personalitzats de la Gemma i la Montserrat, s'ha vist que cal trobar l'espai per **crear els nostres projectes d'aula** dins dels quals la dansa pot ser l'ajuda, la inspiració i/o el mètode per arribar als objectius i competències.

Aquest curs, amb l'ajuda de la formació, hem après i analitzat com incorporar la dansa en les altres àrees curriculars i és per això que hem creat, **“Dansa i...”**. Una nova modalitat que permet fer un treball transversal on el moviment del cos és l'eina per arribar al coneixement per exemple de llengua, matemàtiques, medi... etc.

D'aquesta manera, **l'organització horària i estructura** ha hagut de canviar sensiblement per tal de poder donar resposta i lloc a aquestes noves metodologies de treball. Mantenim doncs, **la Dansa Intercicle** per a cycle superior, afegim **Dansa i... i actualitzem els currículums d'educació musical i educació física**.

2.1. DANSA INTERCICLE

Trobar i adequar un lloc per treballar la dansa dins l'horari lectiu és difícil. Durant aquests dos cursos del projecte Tàndem ens hem adonat que el treball de la dansa no només **ajuda a fomentar i cohesionar les relacions** entre alumnes sinó que **aporta i demana un treball individual, una recerca personal i una concentració** que ens agradaria també atendre. És per això que hem modificat l'estructura d'aquestes classes i enlloc de fer-ho com una matèria intercycle amb 50 nens es fa com un treball d'aula amb un sol curs, és a dir amb 25 o 30 nens com a màxim. Així és com **la dansa intercycle passa a ser dansa a l'aula o “Dansa i ...”** i aquesta segueix tenint les dues modalitats: dansa com a àrea i dansa en les rutines a l'aula, transicions i relacions de l'escola.

No obstant **seguim respectant la dansa intercycle de cycle superior**, perquè es valora molt positivament la relació que s'estableix entre els cursos més grans i perquè el total no supera els 30 nens i nenes.

2. LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

2.2. DANSA I ...

Introduir un treball pràctic de dansa a nivell d'aula es valora positivament ja que fomenta la concentració, el ritme i el bon desenvolupament de les consignes. És així com es crea un espai dins l'horari lectiu per combinar la dansa directament amb una o més matèries que s'estiguin treballant durant el curs. D'aquesta manera **es crea un tàndem entre el treball de la Dansa i una matèria escollida.**

Aquest tàndem de matèries ve recolzat també per un tàndem de mestres. El **Dansa i...** sempre anirà **acompanyat** d'un tutor o tutora i d'un membre de l'equip que hem anomenat **referent tàndem** a fi que aquestes noves programacions siguin més compartides.

En les formacions a tot el claustre d'aquest any les **eines** metodològiques tant **d'atenció a la diversitat cognitiva, d'educació emocional**, com les eines per **l'aprenentatge basat en projectes**, es faciliten **incorporant la dansa i el moviment**. Es tracta de sumar noves eines a les estratègies de dansa que ja han estat transferides al claustre i alhora fer el vincle amb el continguts curriculars. Per fer-ho ens plantejem que **les pràctiques d'aula** derivades de les formacions estiguin necessàriament **vinculades a dansa i moviment**. Un primer exemple el tenim amb les paletes de les intel·ligències múltiples que han estat dissenyades amb especial atenció a les activitats de la intel·ligència cinestèsica i el llenguatge del cos. Això s'ha concretat de diferent manera, sempre per coordinar esforços. Hi ha moments en els que s'aprofiten els "Dansa i ..." com per exemple amb les paletes de 4rt i en altres s'ha aprofitat la classe ordinària i per tant el docent ho ha dut a terme sense el referent Tàndem, per exemple a 2on.

La participació del **Consell de coreògrafs dins del Dansa i ... ha estat durant el segon i tercer trimestre escolar.**

L'organització del **Dansa i ...** amb els tutors i equip referent Tàndem han quedat de la següent manera:

Educació Infantil

La temàtica del **Dansa i...** va directament relacionat amb el nom de la classe, aquest curs són animals del mar. A partir d'aquest tema tots els infants i mestres han pogut desenvolupar projectes on tot allò que feia referència al mar i al seu entorn feia de font d'inspiració per les seves danses. D'aquesta manera el projecte de cada classe ha tingut relacionat la seva part de moviment i expressió del cos.

P. 3 - Peixos

Tutora: Àngels

Referent Tàndem: Marc Nalvaiz

Coreògrafa: Àngels Margarit

P.4 - Estrelles de Mar

Tutora: Carol

Referent Tàndem: Maria Molina

Coreògraf: Claudi Bombardó

P. 5 - Meduses

Tutora: Sara

Referent Tàndem : Anna Hospital i Andrea

Coreògrafa: Àngels Margarit

2. LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

Educació Primària

En aquesta etapa, aprofitant tot el bagatge adquirit el curs passat, cada tutora i especialista ha pogut utilitzar la dansa com eina i matèria en les seves classes. Cada mestre/a, amb l'ajuda del seu referent tàndem, ha escollit de la seva programació una o varies temàtiques que poguessin ser ensenyades des del moviment. L'hora que hi havia reservada per la dansa, rebien també el suport i assessorament del consell de coreògrafs (veure horari a l'annex).

El fet que durant les sessions de dansa hi haguessin dues mestres ha permès atendre les múltiples demandes dels 25 infants, experimentar metodologies flexibles i acordar una programació de dansa.

1er - Dansa, hàbits i emocions

Tutora: Anna Canals

Referent Tàndem: Isabel Castelló

Coreògrafa: Àngels Margarit

2on - Dansa i Llengua

Tutora: Cristina

Referent Tàndem: Maria Molina

Coreògraf: Claudi Bombardó

3er - Dansa i Anglès

Tutora: Joana

Referent Tàndem: Olga

Coreògraf: Claudi Bombardó

4rt - Dansa i Medi

Tutora: Imma

Referent Tàndem: Marc Nalvaiz

Coreògrafa: Àngels Margarit

5è i 6è - Dansa i Llengua

tutor: Francesc Ripoll i Laia

Referent Tàndem: Marc Nalvaiz

Coreògrafa: Claudi Bombardó [Dansa i Anglès, exemples per programar]

2. LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

(Dansa i Anglès, exemples per programar)

Mestres: Joana i Olga

Curs: 3er de Primària

Dansa i anglès

SESSIÓ 1

Vocabulari implicat a la sessió:

- go, stop.
- let's make a circle.
- move your (head) (shoulder) (arm) (fingers) (hips) (legs) (foot) – (forward) (backward) (left) (right) (both).
- Hi! I'm (child's name) (surname).
- one, two, three, four, five.
- stand up, sit down.
- close your eyes, open your eyes.

Introducció:

En rotllana, escalfem el cos movent les diferents articulacions, començant pel cap i descendint, segons les indicacions de la mestra.

Sense música.

Activitat:

1- El nostre nom en moviment: en rotllana, ens presentem dient "Hi!" o "Hello!" "I'm (i el nostre nom), i fent alhora un moviment.

Ho repetim afegint el cognom.

2- "Pass the movement": similar al joc de passar la corrent. En rotllana, i agafats de les mans, contem "one, two three, four, five", d'una manera rítmica i fent un moviment per número, de manera que passem el moviment com si fos la corrent; el company del costat comença a contar una altra vegada fins a cinc i així successivament.

3- Variació "Pass de movement": en parelles, un enfront de l'altre, els alumnes inicien aquesta conversa de moviments de manera alternada. Mentre un company conta fins a cinc i fa els moviments, l'altre se'l mira i comença després.

4- "Sit down & stand up": en rotllana, seiem tots a terra agafats de les mans, i observem com la mestra s'aixeca correctament, posant ambdues mans a terra i alçant-se poc a poc acabant pel cap. Explicuem la importància d'uns correctes hàbits posturals.

Per acabar:

Ens estirem a terra, ben separats, tanquem els ulls, i fem respiracions profundes per relaxar-nos, escoltant una música tranquil·la.

Valoració de la sessió:

positiva

Vocabulari implicat a la sessió:

- house furniture: bookcase, TV, bed, plant, bath, wardrobe, bin, table, chair, mirror, picture, fridge, radio, lamp, sofa, phone. House, room.
- hello, goodbye, thank you very much, listen, ready?, clear....

Activitat:

- Repàs del vocabulari del mobiliari. Cada alumne va dient el nom d'un objecte en anglès.
- Imaginem que estem en una casa, i que tenim un d'aquests objectes. El dibuixem amb les mans, o amb el colze per exemple, marcant el seu perfil, de la manera més realista possible. Després, en una segona part més creativa (i sense parar entre una acció i l'altre) ballem amb aquest objecte que hem creat. D'un en un, els alumnes van entrant a la "house" i van marcant el seu objecte, i ballant amb ell. L'acció dura uns dos minuts, i en acabar la resta d'alumnes, que han fet d'espectadors, endevinen de quin objecte es tractava.
- Després, tots junts ballem amb el nostre objecte. Quan el Claudi diu el nostre objecte, ballem encara més.

MÚSICA clàssica de fons (Bach, per exemple).

Valoració de la sessió:

Molt positiva. Els alumnes han gaudit i el resultat ha estat bastant creatiu.

2. LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

2.3. L'ESCOLA I EL MERCAT, ESPAIS PER LA DANSA.

Una part essencial de l'aprenentatge de la dansa és anar a veure i participar, amb moltes altres escoles, dels espectacles educatius de la programació del Mercat de les Flors. En el cas de l'escola Bàrkeno, com a mínim, cada curs escolar haurà anat com a espectador una vegada a l'any al Mercat de les Flors.

Al primer trimestre escolar, **l'escola ha viscut dos Festivals de la Programació del Mercat**. No només ha fet d'espectador sinó que ha participat i conviscut amb els creadors que han format part d'aquests festivals. Els nens, nenes i mestres han estat creadors alhora que espectadors.

En el marc del **Festival El més petit de tots** la coreògrafa **Gaia Gonnelli** va impartir uns tallers de moviment a l'escola pels nens de p.4, p.5 i 1er de Primària. Després aquests mateixos nens van anar al Mercat a veure el seu espectacle.

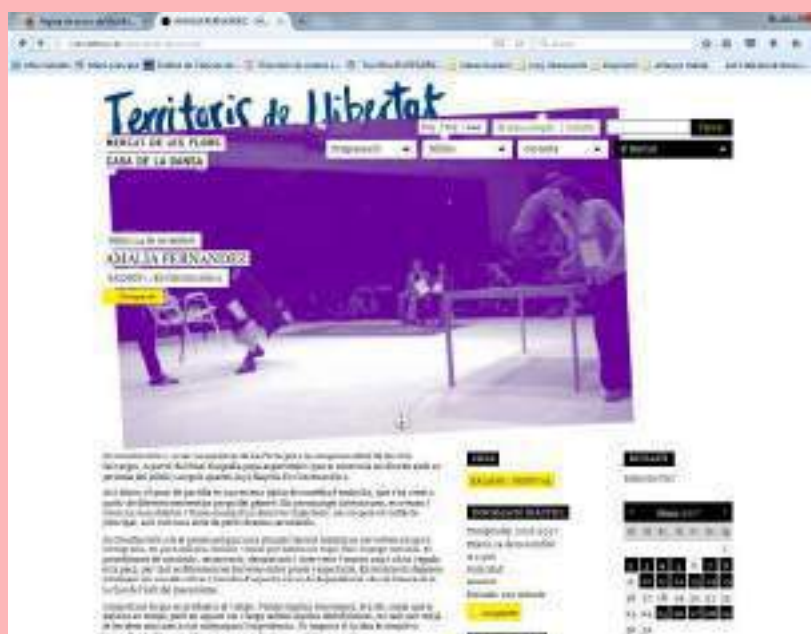
L'altra de les accions dins el mateix festival va ser dedicada a les famílies nou vingudes de l'escola. Els nens i nenes de p.3 amb els seus pares i mares van assistir a un assaig obert al Mercat de les flors de l'espectacle **Malebale** de la creadora Helena Lizari. D'aquesta manera van poder conèixer la institució que participa del Tàndem amb l'escola i familiaritzar-se amb la terminologia escènica.

Dins el **Festival Salmon**, el matí del dissabte 26 de novembre va tenir lloc una acció artística comunitària a l'escola. L'objectiu era crear un espai de trobada entre famílies, mestres i artistes per començar a pensar junts entorn el pati. La finalitat última era iniciar un procés transformador de l'espai exterior de l'escola amb tota la comunitat educativa per acabar convertint el pati en un **espai per al moviment**. En aquesta primera jornada de treball, en Manel Quintana i la Maria Camila Sanjinés (Artistas Salchichas) van guiar una tproposta basada en les interrelacions entre el paisatge i la identitat.

Cal remarcar també la participació d'una alumna de l'escola dins el mateix **Festival Salmon**. L'Erika Giménez de 6è va formar part activa d'un procés creatiu. Un procés llarg en el que 10 persones de diferents edats desconegudes en un principi, es posaven a les mans de la creadora Amàlia Fernández per assajar i presentar l'espectacle "En construcción 2" dins del mateix festival. Durant dues setmanes aquesta alumna de l'escola Bàrkeno quan acabava el seu horari escolar se n'anava al Graner a fer un horari de professional. I el dia 24 de novembre de 2016 assumint el seu compromís i treball, va actuar a la Sala Maria Aurèlia Capmany del Mercat de les Flors davant de 400 persones.

Durant el segon i tercer trimestre **l'escola també ha estat un espai de dansa i en concret el pati**, en el qual s'ha instal·lat un equip de sonorització amb altaveus que agafa tot el pati i l'entrada de l'escola. D'aquesta manera, cobrim dues de les necessitats que l'escola va expressar. Per una banda transformar les estones d'esbarjo, els desplaçaments al pati, en moments artístics on el respecte del cos, de les distàncies i les relacions amb l'espai és una rutina important. I per una altra banda, dotar d'un bon equip de so el pati, l'espai on l'escola sempre l'ha situat com el seu escenari: danses de la castanyada, la dansa del dia de la Pau, finals de curs, festes etc. Un espai escènic que ara està més ben preparat per treure'n el màxim de profit.

I per celebrar aquest nou material a l'escola, es va fer una inauguració en la qual els nens i nenes de 6è foren els directors de l'acte. Primer varen llegir un comunicat explicant l'origen i el per què de l'equip de so i després ens convidaven a estrenar-lo tots junts, ballant a la pista sota les seves consignes. Es va fer a l'última hora de la tarda de tal manera que les famílies que venien a buscar els seus fills podien també estrenar, escoltar i ballar amb el nou equip de so de la comunitat Bàrkeno.

Dins del calendari escolar un altre dels esdeveniments a ressaltar és la **setmana cultural**, l'última setmana del mes d'abril on hi ha també la diada de Sant Jordi. En aquesta mateixa setmana es commemora el dia Internacional de la Dansa a tot Catalunya. Aquest esdeveniment coincident ha estat l'excusa per introduir el llenguatge de la dansa en quasi totes les activitats "extres", que en aquesta setmana substitueixen les matèries de l'horari lectiu.

De les activitats d'aquest curs que s'han fet durant la setmana del 25 al 28 d'abril destacariem (veure annex):

- Els **Jocs Florals** en motiu de Sant Jordi on els nens i mestres d'educació infantil van presentar el seu llibre en moviment, presentant un CD a les famílies.
- **Balla'm un poema.** Una activitat al pati on tota l'escola hi participava de forma personal, cada infant buscava un nen d'una altra classe per regalar-li un poema amb moviment.
- Una coreografia al pati de la Laia Santanach, **Balla'm una sensació.** Un "solo" d'una ballarina que anava canviant amb la participació de nens i nenes de l'escola, que expressaven amb la veu els conceptes que la ballarina després havia d'expressar amb el seu cos.
- Els **tallers de dansa i moviment** organitzats i impartits per les pròpies mestres de l'escola.
- Observació dels tallers realitzats pels alumnes del **Conservatori Professional de la Dansa a l'Institut del Teatre.**

2. LA DANSA COM A CONTINGUT, PROCÉS I METODOLOGIA

Les accions artístiques acordades amb l'escola són les següents:

EL CONSELL DE COREÒGRAFS

3, EL CONSELL DE COREÒGRAFS

L'acció concreta del consell de coreògrafs ha fet un gir de caire més pedagògic. Si fins ara el coreògraf era l'expert del procés creatiu ara, sent igualment expert, també ha treballat per projectes. Juntament amb el mestre i l'equip referent tàndem han construït un full de ruta compartit per tal de crear projectes transversals on l'art des del seu concepte més ampli i on hi trobem la dansa també, passa a ser un nou mètode d'ensenyament.

A partir del treball realitzat a les formacions i que s'ha anat compartint amb el Consell de Coreògrafs, al principi del segon trimestre escolar s'ha realitzat dues trobades formatives. La finalitat és informar i compartir la programació del mestre per tal que el coreògraf pugui aportar i transformar continguts i metodologies. I així dissenyar conjuntament projectes artístics d'acord amb els objectius de cada curs.

Després d'aquest primer contacte amb la formació el consell de coreògrafs ha participat de les seves sessions del Dansa i... (veure apartat 2.2).

Calendari de les sessions realitzades durant el curs 2016-17 d'acord amb els horaris de l'escola:

L'horari dels "Dansa i..." es van acordar els dimarts i els divendres a la tarda per tots els grups-classe. D'aquesta manera quan el coreògraf venia a l'escola es submergia de ple en el dia a dia d'un centre escolar. Això donava la possibilitat de reunir-se, dinar amb el mestres i fer comunitat. En les reunions dels migdies que es feien amb els mestres referents tàndem i tutors o tutores dels grups classe es podia programar conjuntament i acordar una metodologia i contingut, on també es contemplava la improvisació com una eina més d'aprenentatge. Els coreògrafs a l'aula han permès entendre la improvisació, flexibilitat i el caos com una metodologia més que afavorís el procés d'aprenentatge de l'infant. Arribant a aquest tercer any, hem pogut comprovar com els quatre rols existents en una sessió de dansa poden ser intercanviables: el tutor i referent tàndem han passat a ser amics, ballarins i companys dels seus alumnes; l'alumne ha passat a ser coreògraf, ballari i mestre dels mateixos companys i el coreògraf un gran alumne desitjós de descobrir noves expressions.

3. EL CONSELL DE COREÒGRAFS

3.1. PUNT I SEGUIM

El dimarts 30 de maig de 2017 el Mercat de les Flors va obrir les seves portes per tal que infants i mestres de l'Escola Bàrkeno, de la mà d'en Claudi Bombardó i l'Àngels Margarit, expressessin i comuniquessin idees, valors, emocions i sensacions a través del llenguatge del cos. Amb l'objectiu de compartir amb la resta de la comunitat educativa els processos creatius dels diferents grups, es va dissenyar una proposta de Tallers Oberts, la qual va prendre forma de "Punt i Seguir!".

En diferents espais del Mercat hi havia mostres de treballs i processos creatius que aquest curs s'han anat desenvolupant. Cada coreògraf va decidir un format per ensenyar-ho: hi havia enregistraments, imatges, dibuixos abstractes, i coreografies en viu. Unes portes obertes amb l'objectiu de compartir i crear una festa per tots i amb tots els llenguatges artístics:

- Al Hall, quatre enregistraments ensenyaven els processos creatius a l'aula que el consell de coreògrafs i els propis mestres han anat acompanyant.
- Al Foyer, Memòries de moviment, un ball dibuixat, una exposició sobre el treball fet al gimnàs amb els nens i nenes de 2on. En aquest mateix espai es podia apreciar dos moments d'una mateixa peça artística: un gran llençol de paper amb formes i colors abstractes, i un enregistrament on es veia el procés de creació de l'obra artística.

- A la sala MAC, cent noranta nens i nenes ensenyaven diferents maneres d'expressar amb el cos, continguts i processos de creació:
 - en alguns dels grups era un format de performance. Per exemple, cicle superior va crear una dansa entorn un paper d'embalar gegant.
 - en d'altres grups va prendre un format de joc. Els infants de primer van crear interaccions en moviment amb mantes tèrmiques i els de p4 ens van mostrar com ballaven sobre del seu "matalàs dansa".
 - en d'altres grups va tenir un format d'execució d'una seqüència de moviments: els alumnes de quart ens va ballar el "ball-bol".
 - finalment, en els grups de p3 i p.5 la seva proposta es va presentar en format de projecció d'imatges.

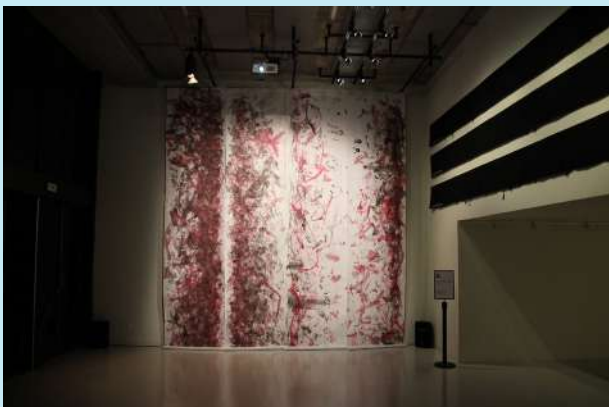
3. EL CONSELL DE COREÒGRAFS

Acompanyats en tot moment del consell de coreògrafs i tutors, l'espectador podia descobrir i viure una sessió de dansa, valorar aquells moments màgics que s'esdevenen a l'aula/escenari i emmarcar-los com un fet artístic. Quan varen acabar d'expressar i ballar els alumnes de l'escola, fou el torn dels mestres. Sota la direcció de l'Àngels Margarit mestres i col·laboradors Tàndem, també van voler compartir amb la resta de la comunitat de l'escola (pares, mares i nens) una de les propostes realitzades dins del marc de la formació de mestres.

Els coreògrafs van oferir als nens i nenes consignes obertes des de les quals crear escenes de dansa. Aquesta improvisació buscava el moviment natural i espontani de l'infant i esdevingué una oportunitat perquè els alumnes de l'escola Bàrkeno hi bolquessin tots aquells aprenentatges que havien anat treballant al llarg d'aquests tres anys. Així doncs, els elements del llenguatge de la dansa, l'actitud escènica, l'escolta de l'altre, ... van estar presents en tot moment.

"Punt i Seguir!" va esdevenir d'una banda una proposta connectada significativament a les sessions de "Dansa i..." que s'havien dut a terme al llarg d'aquest temps. I de l'altra banda una manera de comunicar el procés artístic en el qual infants, mestres i coreògrafs de l'Escola s'havien vist immersos al llarg d'aquest tercer i últim curs del Projecte Tàndem.

Una festa i seguim! Un punt i seguit dins del Projecte Escoles Tàndem de dansa.

COMIENSA MOVIMIENTO EN EL FUTURO

4. COM ENS MOUREM EN EL FUTUR

La proposta de sostenibilitat del projecte Tàndem s'emmarcaria, emprant termes del nou currículum d'Educació Primària (2015), de forma genèrica i transversal en tots els sis grans **àmbits** i, de forma específica i focalitzada en **l'àmbit artístic i d'educació en valors**.

De fet ja fa més de deu anys que, a l'escola Bàrkeno subratllem l'aspecte artístic en el desenvolupament curricular a través, sobretot, de la realització dels Projectes de teatre i de plàstica. El que va iniciar-se com a resposta a una voluntat de les famílies, s'ha anat traduint en una definició de fonaments pedagògics contemplada en el Projecte educatiu. Convenia treballar l'expressivitat visual, plàstica, corporal i lingüística per ajudar el desenvolupament cognitiu i emocional dels infants.

L'àmbit de l'educació en valors sempre ens ha interessat d'una manera especial. És una singularització de l'essència de l'escola donat que la realitat de les aules demana eines, estratègies i habilitats a un alumnat, certament, deficitari. Convé molt, encara ara, treballar tant la dimensió personal com interpersonal per millorar el benestar de l'alumnat i disposar-los per a l'aprenentatge...

És a partir d'aquestes dues consideracions que vàrem acceptar fa tres anys el repte d'iniciar un projecte Tàndem amb el Mercat de les Flors per treballar la dansa i el moviment com a eixos d'innovació metodològica.

Tres anys de formació, activitats, documents, espectacles, reunions... que han sacsejat la comunitat educativa i que han permès conèixer la clau per obrir noves vies d'ensenyament-aprenentatge.

I ara, en cloure'l, mirem de trobar un plantejament sostenible que permeti un creixement saludable.

Tanmateix, som conscients que, si volem obtenir un projecte de canvi veritable, el procés no pot ser ni ràpid ni absolut. Convé que segueixi el seu ritme i que generi un aprenentatge sòlid i autèntic.

En aquest sentit i havent iniciat un seguit de debats amb el claustre que persistiran el curs vinent, indiquem a continuació alguns punts bàsics consensuats fins ara.

4. COM ENS MOUREM EN EL FUTUR

Escoles Tàndem és un projecte impulsat per la Fundació Catalunya-La Pedrera amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament.

**Fundació
Catalunya
La Pedrera**

**Consorci d'Educació
de Barcelona**
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Amb la col·laboració de

**MERCAT DE LES FLORS
CASA DE LA DANSA**

